

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1996. GADA OKTOBRIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

48. GADA GĀJUMS

NR. 10.(571.)

Ludviga Alberta Kalniņa piemiņai

Gribu lasītājiem pastāstīt, kā radās darbs "Gribējās tālajos laukos vēl iet".

Iedvesma šim darbam man sākās 12. septembra pēcpusdienā, kad nejauši laikrakstā ieraudzīju mākslinieka Ludviga Alberta Kalniņa bērņu sludinājumu. Sirds iesmelzās un rokas ar lasīto lapu man nošļūka klēpi. Zināju un sapratu, cik tas ir liels trieciens mākslinieka dzīves biedrei Alisei un cik smags zaudējums visai Montrealas latviešu saimei.

Vakaram tuvojoties, jūtu kāpinātā saspīlējumā, man jau gribējās kliegt. Man gribējās kliegt tā, lai visa pasaule dzird un zina, ka mākslinieks Ludvigs Kalniņš ir miris. Sevi savaldot un stingri sarājot, manas domas sāka iet lēnāk un prātīgāk. Domāju, ka kautkas ir kādam jādara, bet mēs Montrealā esam palikuši tik mazi un veci! Tomēr kaut kas ir jāsaka, bet kas teiks, kad teiks, un vispār vai kāds maz ko teiks - tas sāp tuviniekiem. "Saki tu!" kāda iekšējā balss mani mudināja. "Es? Kāpēc tad es? Kas es... ko es?" "Kāpēc gan nē?" balss neatlaidās. "Dari" skanēja gandrīz kā pavēle. Momentāli sekoja solījums: "Jā, es darišu, es teikšu, ne jau nu visai pasaulei, bet MLB Ziņotājam gan. Teikšu to uz izdevuma vāka, teikšu tā, kā es to mācēšu un sapratišu."

Manas domas nevaldāmi joņoja uz priekšu un ausis skanēja dziesmas vārdi: "Gribēju tālajos laukos vēl iet, satumsa nakts." Roka klausīja jūtu savīļojumam. Vēlā vakara stundā veidojās darbs mākslinieka Kalniņa piemiņai. Aizrautīgi strādājot, es nejutu nogurumu, nejutu miegu. Tad, varbūt, kādā iedvesmes paguruma brīdī, sāka neganti uzmaukties šaubas. Es domāju: "Zimējuma temats ir bēdīgs, krāsas tumšas, lasītāji nesapratīs - nepatiks sapemt MLB Ziņotāju ar tādu drāmatisku vāku." Tomēr es nepadevos un sāku taisnoties, ka tas ir sava veida ziņojums, tas ir sēru ziņojums, domāts dziļai un nopietnai ievēribai. Visiem lasītājiem ir jāzina, jāsaprot un jāskumst par mūsu lielo zaudējumu - mūsu Ludi, kas brīvrātīgi garus gadus mūs iepriecināja, zimējot MLB Ziņotāja vāku un labprātīgi ziedoja savu mākslu un laiku, daiļojot un kuplinot latviešu sabiedrisko dzīvi.

Cinoties ar nesaprašanās šaubām un pulkstenim jau ejot uz rīta pusi, darbs "Gribēju tālajos laukos vēl iet..." bija pabeigts.

Zimējumā "Gribēju tālajos laukos vēl iet", veidotam mākslinieka Ludviga Kalniņa piemiņai, melnā krāsa - nakts un nāve, lapas kreisajā pusē pamazām, bet noteikti pārņem balto, gaišo pamatu - dienas gaismu un dzīvību labajā pusē, izveidojot vidū baltu krustu, kuŗu tumša neskaŗ. Krusta zīme vēsta sēru vēsti, bet paša krusta, tumšas nenomāktais gaišums atgādina, ka viss nav zudis, ka vēl ir palikuši mākslinieka Ludviga Kalniņa "baltie darbi", kuŗus tumša nespēj nomākt. Tas ir mūsu mantojums, ko Ludis mums ir atstājis.

Dzīve ir nežēlīga, to rāda zimējuma apakšējā daļa.. Pēc savas gribas un patikas, tā pārvelk pāri melnu stripu visam - visiem mākslinieka Kalniņa nākotnes plāniem, darbiem un cerībām.

Tomēr, lai cik liels ir zaudējums, lai cik žēl pagājušā, lai cik plata ir "melnā stripa", vienmēr vēl paliek tas "baltais un labais" - cilvēka mūža darba augļi, kuŗus nāve nespēj atņemt. □

Ausma Hūns

DĀSNĀ ROKA

Tēniekam Ludvigam Kalniņam mūžībā aizejot

Dievs Tev bija dāvājis roku,
Kas marmoru pārvērta tēlos,
Spriganos, gaisīgos,
Kāds bijī pats.
Izdoma Tava bija tik plaša,
Kā zilā jūrā un debesu loks.
Tu devi - Tu devi ikvienam
To, ko spēji tik Tu.
Tava dāsnā roka
Sniedzās tālu, un Tava sirds
Bija labestības pilna.
Viss tas mūs mierina
Aiziešanā Tavā.

Montrealā, 1996. gada 11. septembrī

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DZĪVES RITMĀ

Atskrējušas pirmās salnas. Trauslās puķes un citi dēsti steigā sanesti atpakaļ mājā. Citi nosaluši. Koku lapas krāsojas rudens zeltā. To apbrīnojam. Pārmaiņas dabā notiek nosacītā ritmā, ko esam pieņēmuši kā pašsaprotamu lietu. Nav citādi ar cilvēka dzīvi. Tomēr - cilvēka aiziešana liek mums uz brīdi apstāties, liek mums padomāt, par tās trauslumu, par Dieva žēlastību, ka tā mums ir dota visā savā būtībā. Lai gan pašu veidota, tomēr negrozāma. Viss šajā pasaulē ir nemitīga ciņa. To taču apzināties jau no agras bērnības. To mums māca vecāki, skolotāji un pati dzīves skola, ar kuŗu katrs iepazīstamies savā veidā.

Medicinai attīstoties, atrodot jaunas zāles, izkopjot dažādās operācijas un atvērto veidus, iznīcinot visādas baktērijas un slimību diģļus ar pretpotēm, cilvēka dzīves gaŗums ir ievērojami pieaudzis. Tomēr atrodas jaunas kaites, jauni virusi, kas cenšas apstādināt dzīves gaitu. Un tiem ir sava vara, ja tie ielaužas mūsu fiziskajā ķermenī. Tehnoloģija un terrors dara savu. Varbūt vietā ir atcerēties, ka vēl tikai ap iepriekšējā gadsimta maiņu, cilvēka caurmēra mūžs bija daudz isāks. Toreiz lielais cilvēku vairums šodienas pensijas gadus nevarēja sagaidīt. Pat ar "vecuma kaiti" tie mira daudz agrāk. Cilvēka gars, Dieva dots, cilvēka dvēsele, tomēr ir par visu to stiprāka. Dzīvo mūsos, kam dzīve jādzīvo tālāk, kam dzīves ritma nenovēršamais gala punkts vēl jāsapaida. Un mums ir jādzīvo tālāk. To vēlas visi mūsu aizgājēji. Tādēļ viņi mums ir tik dārgi. Dzīves ritma apziņa nemazina sāpes un asaras, tās dziedē laiks un ticības spēks.

Viņsaulē aiziet, agrāk vai vēlāk, visi. Mūsu pašu Ludvigam Kalniņam un Jānim Ķīvitim, aizvadītajā laika sprīdī pievienojusies tik redzama Kvebekas personība, kā Roberts Burasa (Bourassa), kas ilgus gadus vadīja provinces valdību. Un tikai 63 gadu vecumā, vēža slimības pieveikts, bet savā aiziešanā (pēc laikrakstu ziņām) apskaidrots un sagatavots. Lai Dieva miers ar viņiem visiem!

Kvebekas province bijusi degpunktā ar vairākām citām ziņām. Pirmkārt, katrs piektais kvebekietis ir pilnīgs analfabets. Viņš pat nevar piedalīties vēlēšanās, jo nevar izlasīt vēlēšanu zīmīti! Visa informācija tiem iegūstama tikai ar radiofona un televīzijas palīdzību. Kā novērst šo milzīgo problēmu? - Daži dedzīgi cilvēki izgudrojuši 42 punktu plānu un ieteic valdībai to īstenot. Bet vai valdībai būs naudas šo ieteikumu izvest dzīvē un vai tai ir patiesa interese šos savus pilsoņus izglītēt? Varbūt ir labāk un iz-

devīgāk lietas atstāt, kādas tās ir. Nekustini ūdeni diķi, kamēr tas ir mierīgs. Mums, latviešiem, šāds stāvoklis šķiet pavisam neparasts.

Kopš 1995. gada 30. oktobra referenda sākusies jauna tautas staigāšana. Šī gada pirmajos 6 mēnešos Kvebeka piedzīvojusi 7049 lielu netto iedzīvotāju zaudējumu. Lielāko pēdējo 10 gadu laikā. Procentuāli uz 7,3 miljoniem tas ir niecīgs cipars. Cits apstāklis - parasti aizbraucēji ir ar augstāko izglītību un labāku darba vietu zaudētāji, kas atraduši vai meklē darbu citās provincēs. Un ne tikai tas. Ārpus provinces kapitālieguldījumi un darba iespējas slid uz leju. Divu gadu laikā zaudēti 1,1 biljoni dolāru, tiem jāpieskaita vēl 619 miljoni, par kuņģiem samazinājušies publiskie ieguldījumi saimniecības uzturēšanai.

Pasaules dzīves ritmā savu vietu nenovēršami ieņem dažādie debess ķermeņi - zvaigznes, saules, planētas un citi. Astronomija tiktāl attīstījusies, ka var aprēķināt un paredzēt notikumus pasaules telpā ar lielu precīzību - uz minūtēm un pat sekundēm. Tā 26. septembrī, īsi pirms pusnakts, varējām skatīt pilnu mēness aptumšošanu. Mēness no debesīm tomēr pilnīgi nepazuda. Tas kļuva kaut kas tumšas krāsas apelsinam līdzīgs. Ievērojams notikums bija tas, ka tikai dažus pirksta platumus zemāk, ikdienas astronomi ar aci varēja skatīt kādu citu oranžu pasaules ķermeni - planētu Saturnu. Tā jau nu bija pavisam neparasta lieta. Un visu to zināja astronomi. Nu, kas? - teiks skeptiķi, bet vai tomēr tā nav Dieva dāvana?

Daudz ko, ko dara cilvēks, mēs paredzēt nevaram. Lietas dažkārt notiek spontāni, citreiz zināmā secībā, ko pakārtojais cilvēks pats. Pārāk bieži mēs visu savā dzīves ritmā skatām tikai no sava redzes loka. Un tas dzīvi nepardara vieglu. Un tā tas ir ar daudzām cilvēku izdarībām.

Lielas pārmaiņas notiek Latvijā. Ir dažkārt jābrīnās, kā ļaudis ar tām vispār tiek galā. Tās radušās valsts iekārtas sistēmām sabrūkot un pārveidojoties. Un viss tas notiek laikā, kad mainās visa pasaule, kas kļuvusi kā viens vienīgs globāls ciems, kurā ar visdažādākiem priekiem un likstām, dzīves ritma pārmaiņām un problēmām jāstājas ne tikai valstīm, bet arī katram cilvēkam. Šķēles valdība ierosinājusi Latvijas Universitātes pārorganizēšanu. Rezultātā notiks lielas mācības spēku pārmaiņas, jo, ja projektu apstiprinās tādu, kādu to izstrādājusi īpaša komisija, no amata atbrīvos visus, lai tad pēc jauniem noteikumiem atkal pieņemtu tikai kādus 60% līdzšinējos. Tā ir drastiska pārmaiņa, kādai bija jānāk. Un tas tikai vienā sabiedriskā jomā. Līdzīgas būs arī citur. Vai Rīga un Latvija tām ir gatava? Cik šādām pārmaiņām gatavs ir parastais valsts pilsonis? Kādu lomu tajās spēlēs jaunais latvietis? Jācer, ka lielu, jo uz spēles ir latviešu tautas un Latvijas valsts nākotne. Demokratisks valsts veidošana ir sava veida rožu dārzs, kas prasa kopšanu, zināšanu un veiksmi. Un to visu var apgūt tikai mācoties. Un Latvijas Universitātei te nu noteikti ir sava nozīmīga vieta.

Kādā citā slejā variet lasīt par Latvijas Ev.-Lut. Baznīcas Ārzemēs virsvaldes sēdi. No šī ziņojuma varēsīt spriest, cik nozīmīga ir šī baznīcas pārvaldes vienība. Tā vajadzīga, lai mūsu draudzes būtu ciešākā saskarsmē ne tikai daudzajās mitņņu zemēs, bet arī Latvijā, lai pastāvētu baznīca. Un abas baznīcas - Latvijā un ārzemēs - dod iespēju latviešu luterticīgajiem sasaukties un darboties, lai nākotnē veidotos viena kopbaznīca. Ir labi apzināties, ka šai baznīcai bez valstiskām robežām ir sava loma mūsu dzīves ritmā. Baznīcas virsvaldes sēdei sekos LELBA sinode oktobra vidū Vašingtonā, ASV. Tajā piedalīsies draudžu mācītāji un pārstāvji no visām šī kontinenta latviešu draudzēm, arī Montrealas. Ir labi apzināties, ka esam daļa

no šīs garīgās latviešu vienības. Lai gan mums pārāk bieži liekas, ka mūsu pašu dzīves ir tās svarīgākās dzīves noliktajā ritmā, ir labi, ja jūtam, ka citi cilvēki arī ir svarīgi, ka nozīmīgas ir kopējas lietas, kas veido mūsu sabiedrību.

Nozīmīgs notikums notiek Daugavas Vanagu saimē ārzemēs - Centrālās valdes priekšnieka vēlēšanas. Tajās kandidē līdzšinējais priekšnieks J. Frišvalds, Anglijā, kas amatu pilda ilgus gadus, bet pretkandidāts ir Varimants Plūdons, DV KV patlabenais priekšnieks. Sašķeltajā DV organizācijā šīs vēlēšanas ir pamats politiskām aktivitātēm un cerība pārmaiņām. Rezultātā redzam laikrakstos plašus aicinājumus, mudinājumus balsot par maiņas kandidātu. Izvēle ir balsotāju rokās. Demokratiskās vēlēšanās piedalīties ir svarīgi. Tās notiek pa pastu līdz oktobra beigām. Nākamo mēnesi zināsim, vai būs pārmaiņas, vai ne.

Mēs paši Montrealā ieejam jaunā sabiedriskā lokā. Mūsu sabiedrīkos pasākumus veido jauni darbinieki, virza jaunas pieejas. Tas ir dzīves ritmā nenovēršami. Šādā vidē notiek visādi pārsteigumi. Dažkārt arī kļūmes, jo jaunam darba darītājam ne vienmēr ir tā pieredze, tā izpratne, pie kādas esam pieraduši. To taču saprotam. Pieredze ir jāapgūst. Dosim šo iespēju visiem mūsu sabiedrības darbu veicējiem, piepalīdzot, kur vien tas ir iespējams, un neaizbildinājoties, - ko nu es?!

Un lai pastāvētu, bez darba darītājiem vajadzīgas rosmes un līdzekļi, kuņu mums vairs nav tik daudz kā agrāk. Jāuztur līdzšinējie pasākumi, vai tie jāpārveido, jāpielāgo šodienas apstākļiem. Gluži tāpat kā Latvijā. Tomēr vecu vecajam teicienam, ka tam, ko mēs ļoti gribam, tie nekad netrūks, arvien ir liela taisnība. Un - ja gribam savu latviešu sabiedrību, tad tai tiem jārodas. Un jaunajiem šeit ir savas idejas. Atbalstīsim tās, lai mūsu sabiedrība dzīvotu. Tas arī pieder pie dzīves ritma. □

XX

DEKLARĀCIJA PAR LATVIJAS OKUPĀCIJU

Latvijas tautas augstākā pārstāvniecības institūcija Saime vērsas ar šo deklarāciju pie pasaules valstīm un starptautiskajām organizācijām, lai atgādinātu mūsu tautas un valsts traģisko likteni XX gadsimtā.

Latvijas Republika tika proklamēta 1918. gada 18. novembrī, un 1921. gada 22. septembrī tā kļuva par Tautu Savienības locekli. Latvijas kā neatkarīgas valsts attīstību pārtrauca divu totalitāro lielvalstu - nacionālsociālistiskās Vācijas un komunistiskās PSRS 1939. gada 23. augusta noslēgtais neuzbrukšanas līgums (Ribentropa-Molotova pakts), kurā mērķis bija sadalīt Eiropu ietekmes sfairās. Pārkāpjot starptautisko tiesību pamatprincipus, kā arī Latvijas un PSRS noslēgtos līgumus, PSRS 1940. gada 17. jūnijā ar militāru spēku okupēja Latviju un nelikumīgi iekļāva (anektēja) to PSRS sastāvā. Lidz ar to Latvijā tika ieviests PSRS politiskais režīms un tiesiskā sistēma.

1941. gada vasarā, sākoties II pasaules kara darbībai Latvijas teritorijā, to okupēja nacionālsociālistiskā Vācija, kas iedibināja savu režīmu, veica deportācijas un citas represijas pret iedzīvotājiem, kā arī izmantoja Latvijas teritoriju citu okupēto valstu iedzīvotāju iznīcināšanai.

II pasaules kara beigu posmā PSRS atjaunoja savu okupācijas režīmu Latvijā.

1944. gadā Krievijas teritorijai nelikumīgi tika pievienota Abrenes apriņķa daļa (ap 2000 kv. km.).

Visā okupācijas laikā PSRS mērķtiecīgi istenoja genocīdu pret Latvijas tautu, tā pārkāpjot 1948. gada 9. decembra Konvenciju par genocīda nepieļaujāmību un sodīšanu par to. Okupācijas režīms iznīcināja nevainīgus cilvē-

kus, vairākkārt veica iedzīvotāju masveida deportācijas un citas represijas, nežēlīgi sodīja tos, kuŗi bruņotā vai citādā veidā iestājās par Latvijas neatkarības atjaunošanu, prettiesiski un bez atbildības atsavināja Latvijas iedzīvotājiem īpašumus un apspieda brīvas domas izpausmes. PSRS vadība mērķtiecīgi iepludināja Latvijā simtiem tūkstošu migrantu un ar to palīdzību centās iznīcināt Latvijas tautas identitāti. Šīs politikas rezultātā latviešu kā pamatnācijas īpatsvars samazinājās no 77 procentiem līdz 52 procentiem.

Desmit gadus pēc II pasaules kara beigām Latvijā turpinājās bruņota pretestība PSRS okupācijai. Pretošanās kustībā piedalījās vairāk nekā 30.000 nacionālo partizānu un viņu atbalstītāju. Pēc tās apspiešanas, neraugoties uz padomju režīma represijām, pretestība turpinājās citās formās.

Jau pirms PSRS sabrukšanas Latvijā sākās plaša tautas kustība par valsts neatkarības atjaunošanu mierīgā un demokrātiskā ceļā. Šai kustībai 1990. gada vēlēšanās izdevās iegūt vairākumu augstākajā pārstāvības institūcijā - Augstākā padomē, kuŗa tā paša gada 4. maijā pieņēma deklarāciju par Latvijas neatkarības atjaunošanu, nosakot pārejas periodu neatkarīgas valsts atjaunošanai *de facto*. Šī deklarācija pasludināja, ka 1940. gada 17. jūnija PSRS militārā agresija ir kvalificējama kā starptautisks noziegums.

Pateicoties Latvijas tautas gribai un pasaules demokrātisko spēku atbalstam, valsts neatkarība tika atjaunota 1991. gada 21. augustā.

Latvijas Republikas Saeima apliecina, ka Latvija, neturot naidu un neprasot atreibību pagātnes dēļ, vienmēr neatlaidīgi atgādinās un aicinās saprast savas tautas traģisko likteni, jo pusgadsimtu ilgā okupācija ir izraisījusi smagas, pašu spēkiem vien grūti pārvaramas sekas. Latviju satrauc arī tas, ka Krievija nav atzinusi PSRS veikto Latvijas okupāciju un nevēlas balstīties uz 1920. gada 11. augusta Latvijas un Krievijas miera līgumu, ar kuŗu Krievija uz mūžīgiem laikiem atteicās no pretenzijām uz Latvijas teritoriju.

Tāpēc Latvijas Republikas Saeima tautas vārdā aicina pasaules valstis un starptautiskās organizācijas:

- 1) atzīt Latvijas okupācijas faktu;
- 2) palīdzēt Latvijai likvidēt okupācijas sekas, sniedzot tai politisku un ekonomisku palīdzību;
- 3) atbalstīt to personu centienus, kuŗas vēlas no Latvijas atgriezties savā etniskajā dzimtenē un no ārvalstīm - savā tēvzemē Latvijā. □

Rīgā 1996. gada 22. augustā

I. Kreituse,
Saeimas priekšsēdētāja

DEKLARĀCIJU PAR LATVIJAS OKUPĀCIJU PIEŅEMOT

1996. gada 22. augustā Latvijas Republikas Saeima pieņēma Deklarāciju par Latvijas okupāciju. Deklarācijas tekstā ir rakstīts, ka PSRS 1940. gada 17. jūnijā ar militāru spēku okupēja Latviju un nelikumīgi iekļāva (anektēja) to PSRS sastāvā. Deklarācijā arī teikts, ka 1990. gada 4. maijā Latvijas augstākā pārstāvības institūcija - Augstākā padome pieņēma Deklarāciju par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu, nosakot pārejas periodu neatkarīgas valsts atjaunošanai *de facto*. Šis pārejas periods beidzās 1991. gada 21. augustā ar valsts neatkarības atjaunošanu. Tādējādi, kaut netieši, Deklarācija par Latvijas okupāciju apliecina, ka laikā no 1940. gada 17. jūnija līdz 1990. gada 4. maijam Latvija bija okupēta valsts, ar pārejas periodu valstiskas neatkarības atjaunošanai līdz 1991. gada 21. augustam. Tāpēc frakcija *Latvijai* savā balsojumā atbalstīja

Deklarācijas konkrēto tekstu, kaut arī to vēlējās izstrādāt daudz precizāku un konkrētāku. Šodienas politiskajā realitātē, pastāvot pašreizējam spēku samēram, acimredzot, nav iespējams panākt Saeimā tiešāku okupācijas fakta formulējumu. Frakcijas *Latvijai* deputātiem bija divas reizes jānāk ar iniciatīvu pieņemt deklarāciju par Latvijas okupāciju, lai sāktu šo procesu un panāktu vismaz šādu rezultātu.

Vistiešākajā veidā tēzi, ka tūlītēji uzlabojumi nav iespējami, apstiprina arī Saeimas negatīvais balsojums par priekšlikumu Deklarācijā ietvert aklātu formulējumu, ka *laikā no 1940. gada 17. jūnija līdz 1990. gada 4. maijam Latvija bija okupēta valsts, ar pārejas periodu valstiskas neatkarības atjaunošanai līdz 1991. gada 21. augustam*. Šo priekšlikumu balsojumā atbalstīja tikai 8 *Latvijai* deputāti (no 8 šobrīd frakcijā esošiem), 6 no DPS (no 20), tikai 4 no TB (14), 3 no LZS un KDS (8), kā arī viens neatkarīgais deputāts. Zīmīgi, ka "par" nav balsojis neviens no LNNK, un arī TB atbalsts šim priekšlikumam ir ārkārtīgi niecīgs.

Deklarācijas tekstu var kritizēt arī par to, ka tai ir izteikti ārpolitisks raksturs. Bet skaidrs, ka tai ir jāizsauc lielāka rezonanse tieši mūsu valsts iekšējā dzīvē. Godprātīgi izvērtējot okupācijas sekas, mēs paši varam panākt daudz dziļākas pārmaiņas mūsu sabiedrībā, nekā cerot uz kādas ārvalsts palīdzību. Šobrīd Deklarācijā mēs lūdzam ārvalstis palīdzēt mums okupācijas seku likvidācijā, bet nekas nav pateikts, ko mēs paši apņemamies darīt mūsu mērķa labā.

Tomēr skaidrs ir viens - neraugoties uz nekonsekvenci, kā arī dažādām nepilnībām, kas ir atrodamas Deklarācijas tekstā, tā ir uzskatāma par dokumentu, uz kuŗa pamata var izvērst tālāko darbu Latvijas okupācijas seku izvērtēšanai un pārvarēšanai. Protams, ja būs vēlēšanās šo darbu veikt.

Deklarācijas par Latvijas okupāciju pieņemšanas brīdis ir gaidīts ļoti ilgi. Patiesībā līdzīga deklarācija bija jāpieņem jau 1990. gada 4. maijā. Tas, diemžēl, toreiz nenotika, un šodien mēs varam tikai minēt, kas būtu bijis citādāk, ja toreiz Augstākajai padomei būtu pieticis gribas un drosmes to izdarīt un uzsākt apzinātu okupācijas seku izvērtēšanas un likvidācijas darbu. Varbūt tad okupācijas varas elitei būtu bijis grūtāk paturēt kontroli pār materiālajām vērtībām un nostiprināt savu ekonomisko varu neatkarīgajā Latvijas Republikā. Iespējams, kaut nedaudz tiktu nobīdīti pie malas dažāda ranga okupācijas varas pārstāvji un to pakalpiņi, sākot no kolchozu priekšsēdētājiem un kompartijas sekretāriem, kā arī ierindas stukačiem, līdz pat Latvijas kompartijas un VDK struktūru austāko ešelonu pārstāvjiem.

Diemžēl, kā pretstats šiem vēlamības izteiksmē palikušajiem nepieciešamajiem procesiem, šodienas Latvijas politiskajā un sabiedriskajā vidē sekmīgi tiek kopts maldīgais iespaids, ka laika ritums pats par sevi izlīdzina nodevību un nodod aizmirstībai okupācijas režīma necilvēcības un terroru, kas pilnīgi reālā veidā ir tikuši vērsti pret pilnīgi reāliem cilvēkiem, tādiem pašiem, kā mēs šodien. Tā nav tikai statistika - tā ir konkrēta traģēdija katram no šiem cilvēkiem. Cik tālu mēs šodien esam aizgājuši no pagātnes traģisko notikumu patiesības apzināšanas? Bet jā-jautā - *uz kādu nākotni var cerēt tauta, kas aizmirst savu pagātņi?* Mēs varam arī pamatoti teikt, ka pagātnes noklusēšana, kas vieniem ir izdevīga, ir arī bijusi par cēloni lielākas tautas daļas šodienas grūtībām un ciešanām. Lai neturpinātos šis chaoss un beztiesiskums, lai mūsu tautai būtu nākotne, mums ir atklāti jāapzinās, kas ar mums ir noticis okupācijas laikā, kādi tam bija cēloņi un kāda bija

mūsu kā individu un sabiedrības kopumā attieksme pret notiekošo. Mums ir nepieciešams pārvarēt okupācijas laika mantojumu katram pašam sevi, un visā sabiedrībā. Tikai tad Latvija varēs kļūt par plaukstošu valsti un tās pilsoņi varēs sasniegt garīgo un materiālo labklājību.

Nav nepieciešama pat dziļa notikušā analīze, lai saprastu, ka okupācijas laikā bija ne tikai represiju upuri, bet arī represiju organizētāji - vainīgie šajās represijās, vainīgie režīma morāli un ētiski deformētās un cilvēka cieņu pazemojošās kārtības uzturēšanā. Godīgs un patiesībai atbilstošs okupācijas seku novērtējums nedrīkst norobežoties no šī vainas un vainīgo faktora - tie jāatklāj un jānosauc vārdā.

Līdzās Kremļa lielvaras virsvadībai, vainīgie bija, pirmām kārtām, paši *okupanti* - gan armija, gan vēl jo vairāk personas, kas ar PSKP mandātu vai caur VDK struktūrām šeit ieradās nodibināt un uzturēt režīma varu. Okupācijas armija, militārais spēks Latviju šodien pamatā atstājusi. Bet nesaprotama ir mūsu valsts varas un iedzīvotāju kļūvēšana attiecībā pret pārējiem okupantiem - to it kā nemaz nebūtu bijis un neko sliktu tie nebūtu mums darijuši. Kādam, acimredzot, ir izdevīgi viņus aizmirst, nepieminēt. Bet ja vainīgos aizmirst tauta kopumā, tas jau ir ļoti bīstami.

Otra galējība, kuŗu aktīvi propagandē TB un citi nacionālradikāļi un kas patiesībā nav mazāk bīstama kā absolūtā okupācijas spēku darbības noklusēšana, ir visus uz Latviju okupācijas laikā atbraukušos pasludināt par okupantiem un attiecināt uz tiem maksimāli daudz dažāda veida ierobežojumus. Šī attieksme ir bīstama jau tādēļ vien, ka tā nepamatoti stimulē visu iebrāucēju organizēšanos par vienotu sabiedrisku un politisku spēku. Tieši tas ir izdevīgi istajiem okupantiem - komunistiem, jo viņi tādējādi iegūst sev masveidīgu sabiedrisku vairogu, kas viņus aizstāvēs, ja kāds arī mēģinās viņus tiesāt. Patiesība ir tāda, ka nekomunistiskajiem iebrāucējiem, kas arī zināmā mērā ir sarkanā režīma upuri, ir jāapzinās šī sava loma; jāsaprot, kas bija tie, kā rīcība ir lielā mērā izpostījusi viņu dzīves normālo ritumu, un jānorobežojas no viņiem jebkuŗā situācijā, kad krievu tautas, nepilsoņu interešu vai līdztiesības vārdā tiek sludinātas prokomunistiskas vai imperiskas idejas. Jo ātrāk tas notiks, jo stiprāks pamats tiks ielikts tautu savstarpējai sapratnei un sadarbībai Latvijā.

Arī mūsu pašu tautā ir bijis ne mazums visdažādākā ranga nodevēju un kolaborantu. Ļoti lielā mērā šajā statusā ir visa pašmāju okupācijas varas politiskā elite un nomenklatūra. Gan centrā, gan dažādos uzņēmumos, gan arī rajonos, kolchozos un sovchozos. Daudzviet šo cilvēku vaina režīma darbības uzturēšanā ir sāpīgi tieša. To nedrīkst noklusēt.

Okupācijas gados tieši šī komunistiskā elite un nomenklatūra reāli pārvaldīja visai tautai formāli piederošo *kopīpašumu*. Atmosfēras laika traģēdija, kuŗas sekas mēs šodien izjūtam sevišķi asi, bija tā, ka šīs komunistiskās elites un nomenklatūras slānis *netika atdalīts* no kopšpašuma jeb valsts īpašuma pārvaldīšanas. Tā vietā, istenojot privatizācijas procesus (laukos jo sevišķi caur bēdīgi slavenajām darba pajām) šai elitei tika ļauts līdz tam kopējās tās pārvaldījumā esošās materiālās vērtības sagrābt arī *privātīpašumā*, nostiprināt jaunveidojamās tirgus ekonomijas sistēmas ietvaros. Nav brīnums, ka šī elite šodien iestājas par maksimāli liberālām tirgus attiecībām, jo tās ļauj tai neierobežoti rīkoties ar šo būtībā salaupīto īpašumu. Tauta, kas ir šo īpašumu radījusi ar savu darbu, saņemdama par to traģiski mazu atalgojumu, tiek vēlreiz atstāta tukšā. Kolchozos strādniekiem maksāja vietam pat tikai 7 kapei-

kas un 300 gr. graudu par darba dienu. Tas bija vergu darbs.

Saglabājot savā kontrolē materiālās vērtības, okupācijas režīma elite ar to pašu saglabāja sev arī reālo varu vārdos neatkarīgajā Latvijas Republikā. Tie cilvēki, kas dažādos līmeņos un dažādās vietās pieņem lēmumus par valstiski būtiskām lietām, ļoti bieži ir tie paši, kas to darija padomju laikā. Šodienas vara un tās uzturētā politiskā elite patiesībā ir tā pati komunistiskā režīma elite un nomenklatūra, kas tautu ir spīdzinājusi okupācijas gados. Varas gaitēšos *nekas būtisks nav mainījies*. Bet, protams, nevar noliegt to, ka okupācijas varas elite valstiskās neatkarības gados ir spējusi augt un ir papildinājusies ar daudziem veikliem darboņiem, pašlabuma un slavas kāres meklētājiem, kam morāle, kā arī patiesības un pienākuma apziņa pret savu tautu nav pirmajā vietā. Tas, diemžēl, ir šīs komunistiskās elites spēks un mūsu tautas vājums.

Šodien ir skaidri redzams, ka visas valdošās politiskās partijas, sākot no LC un DPS līdz pat vārdos nacionālajām LNNK un TB, iet bijušās okupācijas varas elites pavadā. Tas nu vairs netiek pat slēpts, ka valdošie politiķi mūsu valsti darbojas dažādu *grupējumu* interesēs. Ir skaidra arī šo grupējumu saistība ar okupācijas laika varu. Elites varas loks ir noslēdzies. Katram politiķim šodienas valdošajās struktūrās, līdzās atbildībai par paša nodarījumiem, ir jāatbild arī par savu sadarbību ar šo tautai naidīgo spēku Latvijas valsts neatkarības apstākļos.

Ir saprotams, ka tauta pie šīs varas principā nevar cerēt ne uz ko citu, kā tikai galēji cinīsku savu interešu ignorēšanu. Šī vara to arī atklāti parāda savā darbībā. Mūsu valdības vadītājs gan prot skaisti runāt, bet kur ir šiem vārdiem atbilstoši darbi? Kur ir solītā uzņēmējdarbībai labvēlīgā vide? Kur ir solītās ārvalstu investīcijas? Kur ir ministriju aparāta samazināšana? Konkrētu darbu vietā mēs redzam tikai varaskāras ambīcijas un likumus, kas ir izdevīgi tikai to politiskajiem pasūtītājiem - šīs varas varēņiem.

Šajā perspektīvā ir absolūti skaidri redzama šodienas ekonomisko procesu prettautiskā būtība. Par privatizējamiem objektiem valsts budžētā neienāk praktiski nekādi līdzekļi, privatizācijas fonds tiek izsaimniekots. Vieni kļūst aizvien bagātāki, bet liela tautas daļa grimst aizvien dziļākā nabadzībā, daudziem sasniedzot galējās bezcerības robežu.

Vara šodien nīrgājas par tautu. Varas aparāts parazitē uz nodokļu maksātāju, pensionāru un skolotāju rēķina. Pat tiesu nabagam un bagātajam spriež citādi. Tiek sodīti santīmu zagļi, bet tie, kas vainīgi blēdībās ar miljoniem, tiek cauri sveikā. Šīs politikas rezultātā tautas dzīvais spēks iet postā. Miera laika Latvija ir nonākusi tādā situācijā, kad *mirstība gandrīz divas reizes pārsniedz dzimstību*. Skolā bērniem nav iespēju iegūt pienācīgu, laikmetam atbilstošu izglītību. Daudzviet bērniem vispār nav iespējams nokļūt līdz skolai, un šīs valdības aktivitātes atkal tikai saasina šo problēmu, tādējādi vairojot analfabētismu Latvijā.

Šis ir rezultāts politikai, ko sauc par nodevību. Valdošie politiķi, kuŗiem tauta uzticējās Atmosfēras sākuma gados, ir tautu nodevuši. Bet, staigājot okupācijas varas elites pavadā, cits rezultāts nemaz arī nebija iespējams.

Sabiedrībā laiku pa laikam rodas jautājums - *ko darīt?* Vai pieminēt ar jaunu *savas tautas, nacionālo* komunistu nodarījumus, vai tomēr atbilstoši kristīgās ticības principiem *piedot* un meklēt izlīgumu. Es esmu viennozīmīgi par piedošanu, bet piedošanai ir viens nosacījums. Piedot var tam, kuŗš *atzīst savu vainu un lūdz piedošanu*. Šodien tas vēl nav noticis. Un mana tauta nav devusi man tiesības piedot tās varmākām cīņas laikā, kad šie varmākas turpina manu tautu apspiest, pazemot un spīdzināt. Tikai šādi,

caur grēku pārtraukšanu un grēku nožēlu, kam seko absolūcija, piedošana un gandarišana, mūsu tautu var attīrīt un atkal uzplaukt. Es ticu, ka tas ir mūsu tautas spēkos, bet tādēļ katram ir jāizdara viss, ko viņš var izdarīt savas tautas atjaunošanas un nākotnes labā.

Okupācijas seku izvērtēšana un pārvarēšana ir grūts uzdevums, bet tas ir arī vēsturiski skaists uzdevums, tā var kļūt par patiesi paliekošu vērtību pasaules vēsturiskajā attīstībā. Ja mēs to spētu paveikt, mēs iegūtu, pirmām kārtām, jaunu dzīves saturu un kvalitāti paši sev. Ar šī darba paveikšanu mēs noteikti varētu atkal iemantot neviltošas pasaules valstu simpātijas, kā to mēs spējam Atmodas sākuma gados. Toreiz mēs spējam nākt ar kaut ko pasaulē līdz tam garīgi nebijušu, tikai šodien tas ir jau visai krietni apsūbējis ikdienas nekrietnību un nodevības pelēcībā. Tomēr ļoti gribas ticēt, ka mūsu tauta vēl spēs atgūt sevi garīgumu, tādā mērā, lai mēs atkal kļūtu par garīguma nesēju citām pasaules tautām. Kādam vēl citai, spriežot pēc dziļākās patiesības, vajadzētu būt mūsu tautas misijai šodienas pasaulē, kuŗas dēļ būtu īsteni objektīvs pamats runāt par mūsu nacionālo identitāti?

Diemžēl, šodienas situācija nedod mums labas izejas pozīcijas šajā darbā. Ir skaidri redzama valdošās politiskās elites nevēlēšanās atklāt tautai skaidru priekšstatu par okupācijas laika procesiem un dot šo procesu novērtējumu. Tā, piemēram, Saeima ar balsu vairākumu noraidīja frakcijas *Latvijai* priekšlikumu par VDK arhīvu nodošanu atklātībai. Uz šo nevēlēšanos norāda arī Saeimas vairākuma attieksme pret nepieciešamiem grozījumiem likumā par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu, kas paredz kaut minimālu kompensāciju tiem cilvēkiem - nacionālajiem partizāniem, kas ar ieročiem rokās ir cīnījušies pret okupācijas varu par Latvijas brīvvalsts atjaunošanu un kas šodien bieži vien galējā nabadzībā aizvada sava mūža nogali. Frakcija *Latvijai* jau vairākas reizes ir mēģinājusi dažādās formās šo likumprojektu ieviezināt Saeimas aprītē, bet tas allaž saduŗas ar nepārvaramu, turklāt absolūti neargumentētu vairākuma pretestību. Diemžēl, konsekvēti šiem grozījumiem pretojas arī vārdos nacionālās partijas TB un LNNK. Tautas kustība *Latvijai* ir uzsākusi šo cīņu, mēs aicinām visus patriotus mūs atbalstīt un mums pievienoties.

Katrai tautai pasaules vēsturē ir dota ne tikai sava iespēja, bet arī savs laiks, kuŗā šī iespēja jāizmanto. Cik ilgs vēl būs mūsu laiks? Lai neizšķiestu tukšā to, kas mums vēl ir, kamēr vēl nav par vēlu - strādāsim. Katrs savā vietā - nezaudējot galvu uz pleciem un labākas nākotnes cerību, saglabājot un paplašinot savu un līdzilvēku pilsonisko aktivitāti. Mēģināsim ietekmēt valsts varu, centisimies panākt pašvaldību darbību to pārstāvēto pilsoņu interesēs. Strādāsim kopā, darīsim katrs to labo, ko mēs varam izdarīt sev, saviem tuvākiem un Latvijai, būsīsim savstarpēji izpalīdzīgi, organizēsīmies grupās savu interešu pārstāvēšanai!

Tikai ar lielu darbu un uzpurēšanās spēju mēs varēsīsim izmantot mūsu tautai doto neatkarības nostiprināšanas laiku un panākt, lai mūsu tauta un valsts atkal uzplaukst, un lai svešu varu zābaki nekad vairs nebradā pa Latvijas zemi! □

Kārlis Čerāns, dr. dat.,

Saeimas frakcijas *Latvijai* deputāts

XX

KO DRĪKST SŪTĪT UZ LATVIJU?

Noteikumi par humānās palīdzības kravu saturu

1. Šie noteikumi nosaka to priekšmetu sarakstu, kuŗi sakarā ar likuma "Par humānās palīdzības sūtījumiem" (Latvijas vēstnesis, 1995. 129. nr.).

2. Humānās palīdzības kravās drīkst atrasties tikai priekšmeti, kas saskaņā ar Kombinēto nomenklatūru atbilst kodiem (kuŗus zina nosūtītājas firmas - Red.):

Priekšmetu nosaukums:

- Speciāls piens zīdaiņiem hermētiskā iesaiņojumā ne vairāk kā 500 g tīrsvarā ar tauku saturu (no masas), kas pārsniedz 10%.
- Ēdamie augļi un rieksti un ķirbjaugu mizas.
- Kafija, tēja, mate un garšvielas.
- Gaļas, zivju vai vēzveidīgo, molusku vai pārējo ūdens bezmugurkaulnieku izstrādājumi.
- Kakao nesaturoši konditorejas izstrādājumi no cukura (ieskaitot balto šokolādi).
- Šokolāde un citi pārtikas produkti, kas satur kakao.
- Labības, miltu, cietes un piena izstrādājumi: miltu konditorejas izstrādājumi.
- Augļu, dārzeņu, riekstu vai citu augu daļu pārstrādes produkti.
- Jaukti (dažādi) pārtikas produkti.
- Minerālūdeņi un gāzētie ūdeņi.
- Antibiotikas.
- Farmaceitiskie produkti.
- Šampūni.
- Zobu tīrīšanas līdzekļi (šķidrums, pastas, pulveri).
- Ziepes: organiskās virsmaktīvās vielas un līdzekļi, ko izmanto kā ziepes (stieņos, gabalos un figūrveidā) un kas satur vai nesatur ziepes, papīrs, vates blīvējums, files un neaustie materiāli, kas piesūcināti vai pārklāti ar ziepēm vai mazgāšanas līdzekļiem.
- Plastalīns, zobārstniecības vasks vai zobu nospiedumu iegūšanas sastāvi, komplektos mazumtirdzniecībai plāksnišu un pakavveidīgās formās, nūjiņās un analogiskās formās, zobārstniecības līdzekļi.
- Rentgenfilmās medicīniskām, stomatoloģiskām un veterinārām vajadzībām.
- Dezinficējošie līdzekļi.
- Trauki, pupiņi, higiēnas priekšmeti bērniem līdz 3 gadu vecumam.
- Higiēniskie un farmaceitiskie izstrādājumi (ieskaitot knipiņus) no vulkanizētas gumijas, izņemot cieto gumiju.
- Ķirurgiskie cimdi.
- Tualetes papīrs, kabatas lakatiņi, kosmētikas salvetes, dvieļi, galdauti, galda salvetes, bērnu autiņi, tamponi, palagi u. c. saimniecības, sadzīves, sanitārās higiēnas un medicīnas piederumi: papīra masas, papīra, celulozes, vates vai celulozes šķiedru auduma aksesuāri un rotājumi apģērbam un veļai.
- Vārdnīcas un enciklopēdijas.
- Bilžu grāmatas, zīmēšanas albūmi, krāsošanas albūmi bērniem.
- Trikotāžas apģērbs un apģērba piederumi.
- Tekstila apģērbi un apģērba piederumi (izņemot trikotāžas).
- Pārējie gatavie tekstilizstrādājumi; komplekti, lietoti apģērbi un tekstilizstrādājumi, lupatas.
- Apavi, getras un analogiski izstrādājumi, to daļas.
- Galvas segas un to daļas.
- Stikla trauki laboratorijai: higiēniskie un farmaceitiskie, graduēti vai ngraduēti, kalibrēti vai nekalibrēti.
- Redzi korigējoši briļļu stikli.
- Medicīniskie, ķirurgiskie un laboratorijas sterilizatori.
- Divriteņu velosipēdi un citi velosipēdu veidi (ieskaitot trisriteņu un transporta) bez motora.
- Bērnu ratiņi un to daļas.
- Kontaktlēcas.
- Briļļu lēcas no stikla.
- Briļļu lēcas no pārējiem materiāliem.

- Briļļu, aizsargbriļļu un tām līdzīgu optisko ierīču ietvari, to armatūra un daļas.

- Brilles, aizsargbrilles un tām līdzīgas optiskās ierīces: korigējošās un aizsargājošās.

- Mediciniskie, ķirurģiskie, stomatoloģiskie un veterinārie instrumenti un ierīces (ieskaitot scintigrātisko aparātūru), pārējā elektriskā medicīniskā aparātūra un ierīces redzes asuma noteikšanai, elektrodiagnostiskās aparātūra (ieskaitot organisma funkcionālās izmeklēšanas un fizioloģisko parametru kontroles aparātūru).

- Mehanoterapijas aparātūra; masāžas aparāti, psiholoģisko testu aparātūra; ozona, skābekļa terapijas un aerosolterapijas, mākslīgās elpināšanas aparātūra un pārējā terapeitiskā aparātūra elpošanas ceļu ārstēšanai.

- Ortopēdiskās palīgierīces kaulu lūzumu ārstēšanai; mākslīgas ķermeņa daļas: dzirdes aparāti un citas palīgierīces, ko nēsā uz ķermeņa, nēsā līdzī vai pārstāda ķermeni fizisku trūkumu novēršanai, locītavu protēzes un pārējās ortopēdiskās palīgierīces un palīgierīces kaulu lūzumu ārstēšanai.

- Aparātūra, kas balstās uz rentgenstarojumu, alfa, beta un gamma starojumu un ir paredzēta vai nav paredzēta izmantošanai medicīnā, ķirurģijā, stomatoloģijā un veterinārijā.

- Rotaļlietas uz riteņiem bērnu vizināšanai, leļļu ratiņi.

- Cilvēkveidīgās lelles.

- Pārējās rotaļlietas, samazināti modeļi un analogiski izklaidēšanās modeļi, visu veidu asprātības spēles.

- Zobu suku, suku zobu protēzēm.

3. Humānās palīdzības krāvās esošos priekšmetus nedrīkst atsavināt pret atlīdzību (izmantojot peļņas gūšanai vai realizēt dažādu izdevumu segšanai).

4. Humānās palīdzības krāvās esošie priekšmeti bez atlīdzības tiek izsniegti fiziskajām personām vai izmantoti šo personu labā.

5. Priekšlikumus par grozījumiem šo noteikumu 32. punktā minēto priekšmetu sarakstā Finanču ministrija saskaņo ar Labklājības ministriju. Ekonomijas ministriju vai Zemkopības ministriju (atkarībā no attiecīgo priekšmetu rakstura) un iesniedz apstiprināšanai Ministru kabinetā.

6. Noteikumi stājas spēkā ar 1996. g. 1. aprīli.

Ministru prezidents A. Šķēle

Finanču ministrs A. G. Kreituss

♦ Laipni lūdzam šo MLB Ziņotāja numuru uzglabāt vai izgatavot šī paziņojuma kopiju turpmākajām vajadzībām.

Redakcija

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

VESELĪBA NAV LATVIJAS VALDĪBAS PRIORITĀTE

Toronto (J. D.) Latviešu ārstu un zobārstu apvienības (LAZA) Globālā konference, pilnsapulce un valdes sēde notika 10. Dziesmu svētku Kanadā laikā, 5. un 6. jūlijā, Toronto.

Latviešu ārstiem un zobārstiem ir jo sevišķa izdevība tikties lielos sarīkojumos. Tā Latviešu ārstu un zobārstu apvienības (LAZA) biedri un locekļi tikās atkal lielā skaitā. No Latvijas bija ieradušies 14 ārsti, kas arī piedalījās sporta sacīkstēs - futbolā. Kanadas kolēģas un sportisti uzņēma viņus savās mājās, kā arī deva izdevību tikties ar latviešu un kanadiešu ārstiem un zobārstiem, lai varētu salīdzināt profesionālā darba metodes un pieejas.

Tajā pašā laikā notika atklāta LAZA valdes sēde (5. jūlijā). To vadīja valdes priekšsēdis Dr. K. Tūters un tajā piedalījās Dr. M. Neidere, Dr. J. Dimants, Jr., Dr. Ē. Niedritis un Dace Mīcāne Zālite. LAZA arvien rodas lieli izde-

vumi: birojam, LAZA apkārtrakstam, kas iznāk 2 reizes gadā, kā arī pieprasījumi pēc atbalsta, sevišķi no Latvijas kolēģu puses, lai būtu iespēja papildināt savas zināšanas attiecīgā specialitātē. Tādēļ valde atgādina un mudina tos kolēģas, kas vēl nebūtu nomaksājuši savu gadskārtējo biedra naudu, to darīt tagad. Gadā tā ir \$ 100.-praktizējošiem ārstiem un zobārstiem, \$ 40.- no farmaceitiem, žēlsirdīgām māsām (medicīnas māsām) u. c., \$ 25.- pensionāriem. Čeks rakstāms šādi: "LAZA" un nosūtāms - LAZA, 3 Worcester Sq., Apt. 3, Boston, MA 02118, USA (tel. 617-437-0884). Lai varētu sabalansēt budžetu, ieteikums bija paaugstināt biedru maksu, kas vairāk atbilstu šīs dienas apstākļiem, kā arī pieņemt reklāmas sludinājumus apkārtrakstam.

Visi kolēģas lūgti ar rakstiem piedalīties LAZA apkārtraksta kuplināšanā un pilnveidošanā. Kolēģas un tautieši var pasūtīt vienīgo latviešu ārstu žurnālu "Latvijas Ārsts" caur LAZA. Tā cena ir \$ 52.- gadā. Valde iesaka uz Latviju sūtīt profesionālo literatūru: grāmatas (ne vecākas par 5 gadiem) un žurnālus (ne vecākus par 2 g.) noteiktām personām un iestādēm. Tuvākā laikā būtu vēlams ārzemju sabiedrībai paziņot caur presi ārzemju latviešu speciālistu pārstāvju sarakstu, kas varētu noderēt praktisku problēmu atvieglošanai risināšanai kopā ar Latvijas kolēģām.

Pasaules latviešu ārstu 3. kongress notiks 1997. gadā no 25.-28. jūnijam, Rīgā. Tajā paredzētas LAZA valdes vēlēšanas.

1997. g. LAZA piepildīsies 50 gadu pastāvēšanas jubileja, ko varētu atzīmēt Klivlandē, 10. dziesmu svētku ASV laikā. Iespējama piemiņas markas izdošana.

Dr. M. Neidere lūdza kolēģas apzināt latviešu ārstus, zobārstus un pārējos medicīnas profesionāļus un aicināt kopējā darbā LAZA. Viņa jautāja, vai nebūtu laiks LAZA pārveidot par amerikāņu-latviešu organizāciju, vai mēs tam būtu gatavi.

Pēc valdes sēdes kolēģas pulcējās, t. s., "satikšanās istabā" pie glāzes vīna. Tur Dr. J. Dimants, Jr. izrādīja video lentu par mākslīgo apaugļošanu (ārpus ķermeņa) Latvijā (In vitro fertilization - IVF). Tā notiek kopš 1995. g. novembra Dr. V. Lejiņa vadībā Latvijas Ģimenes centrā Rīgā. Šis ir pirmais un vienīgais šāda veida pasākums Latvijā. Par šāda veida apaugļošanu interese Latvijā ir liela, neskatoties uz to, ka programma ir par maksu. Galvenais neauglības iemesls ir pēc aborta sarežģījumi un komplikācijas. Viņš arī lūdza kolēģas un tautiešus neaizmirst Aizkraukles Veselības centra ultraskaņas projektu, kuŗā ir jau saziēdoti vairāk kā \$ 32.000.- jauna un moderna aparāta iegādei, bet, diemžēl, vēl ir vajadzīgi \$ 10.000.-, lai projektu varētu nobeigt pirms 1997. g. jūnija.

No Aizkraukles esam saņēmuši sekojošu vēstuli:

"Pirms 3 gadiem (1993. g.) kādā lietainā dienā, 4. septembrī, Veselības centrs sāka savu darbu. Pacientus sāka pieņemt ģinekologi L. Grinvalde un I. Viberga, terapistis Z. Mauliņš un psiholoģe L. Rutka. Vēl strādāja medicīnas māsa, grāmatvede un reģistrāre, kopā 7 cilvēki. Medicīnas iekārtas, instrumentus un mēbeles pirkām, aizņēmamies, nesām no mājām. Katrs no mums darija visu, ko varēja, un vēl iesaistīja tuviniekus. Pamazām sāka nākt cilvēki.

Pretimnākoša un saprotoša bija Aizkraukles pilsētas dome, piešķirot Ls 3,500.- bezprocentu aizdevumu uz 2 gadiem. 1994. g. iekārtojām pirmo zobārstniecības kabinetu, tur sāka strādāt 3 zobārsti un medicīnas māsa. 1994. g. rudenī no Baltijas Tranzītu bankas aizņēmamies Ls 4,200.- ar procentu likmi 42 % gadā uz pusotru gadu. Nopirkām otru zobārstniecības iekārtu. Sāka strādāt vēl 2 zobārsti un medicīnas māsa. Cilvēku nāca arvien vairāk un vairāk.

Darbu sākām 2 maiņās no plkst 08:00 līdz 20:00. Pacienti nāca no Aizkraukles, brauca no Pļaviņām, Neretas, Jaunjelgavas, Madonas, Ogres un Jēkabpils rajona, pat no Rīgas. 1995. g. pie mums sāka strādāt neirologs un psihoterapists.

Pašlaik pie mums strādā 11 ārsti un apkalpošais personāls, kopā 20 cilvēki. Veselības centra apmeklētāju skaits joprojām pieaug. Šovasar pabeigsim maksāt abus kredītus, bet lielākie materiālie izdevumi vēl priekšā: Veselības centra ēkas privatizācija. Visi izdevumi kopā varētu sastādīt ap Ls 20.000.-.

Šajos grūtajos laikos, kad valsts pārdzīvo ekonomisko krīzi, cilvēki slīgst nabadzībā un depresijā, ļoti daudz uzņēmumu bankrotē, cilvēki neiztur psiholoģisko spriedzi, Veselības centrs vēl turās. Esam saglabājuši savus patstāvīgos pacientus, klāt nākuši jauni. Mūsu ārsti strādā un mācās un visādi papildina savu profesionālo izglītību.

Gribu izteikt lielu paldies visiem cilvēkiem un iestādēm, kas šos gadus mūs ir morāli un materiāli atbalstījuši...

Aizkraukles pilsētas un rajona iedzīvotāji ir informēti par līdzekļu vākšanas gaitu un ar lielu nepacietību gaida jauno ultraskaņas aparātu, "Aizkraukles Veselības centra vadītāja Dr. psih. Lūcija Rutka.

Ziedojami sūtāmi Dr. J. Dimantam, Jr., 2330 Innsbruck Parkway, Minneapolis, MN 55421-2068, USA. Čeki rakstāmi uz "Latvian Medical Foundation, US" vārda. Visi ziedojumi un novēlējumi ir atvelkami no nodokļiem. Projektā ir piedalījušies kolēģas, tautieši, amerikāņi, slimnīcas un veselības iestādes. Pateicība visiem.

LAZA Globālā konferencē (6. jūnijā) "Tautas veselības veicināšana Latvijā", LAZA Kanadas kopas izkārtojumā, piedalījās ap 80 dalībnieku. Pirms konferences notika biedru pilnsapulce, ko vadīja Dr. K. Tūters, iepazīstinādam ar LAZA globālās valdes locekļiem: priekšsēdi Dr. K. Tūteru, vice-pr. Dr. E. Zāliti, sekretāru Dr. A. Muižnieku, kasieri Dr. J. Dimantu, Jr., biedrzini Dr. M. Neideri, locekli Dr. Ē. Niedriti un biroja vadītāju Daci Micāni Zāliti, kā arī ar LAZA Kanadas kopas sastāvu: priekšsēdi Dr. A. Rubeni, vice-pr. Dr. S. Jaunušoni, kasieri Dr. P. Dārziņu, sekretāru Dr. P. Cakuļu, sabiedrisko koordinātoru Dr. I. Bērziņu-Soutar un valdes loc. Dr. J. Lūsi. Kopš LAZA dibināšanas mērķi ir mainījušies, pieskaņojoties apstākļiem Latvijā. Galvenais mērķis kļuvusi profesionālā palīdzība Latvijai visplašākā nozīmē un izpratnē: tādēļ ļoti svarīgi ir mūsu palīdzības projektus saskaņot un koordinēt, paziņojot par to stāvokli un attīstību LAZA birojam. Tik bieži mēs paši nezinām, ko kolēģas dara un veic Latvijas labā. Tas jādara zināms arī plašākai sabiedrībai. Visi var iesaistīties šādās jomās: medicīnas izglītībā (tajā ietilpst informācijas apmaiņa kolēģu un profesionālo organizāciju starpā); profesionālo grāmatu un žurnālu sūtīšanā, sertifikācijā, ētikas likumprojektu izstrādāšanā, rezidentūras programmās, veselības apdrošināšanā, Internet projektā - norādīja Dr. V. Gulēns.

Konferenci atklāja Dr. A. Rubenis, norādot, ka tautas veselība šobrīd esot vienreizēji sliktā stāvoklī un ka tā esot liela rūpe. Pirmo referātu deva Latvijas vēstnieks Kanadā Prof. Dr. G. Andrejevs par tematu "Veselības aprūpe Latvijā un jaunu ārstu sagatavošana". Sekoja 2 referāti par tautas dzīvo spēku. Dr. J. Dimants, Jr., norādīja, ka dzimstība Latvijā mazinājusies un mazinās kopš 1987. g. Katru gadu caurmērā ir dzimuši 2000 bērnu mazāk. Veselība neesot Latvijas valdības prioritāte. Vai latvieši izmirst? Jā! Par to liecinot satraucošie demogrāfiski rādītāji un skaitļi. Viņa referātu papildināja kolēģa Dr. A. Andrejeva, arī speciāliste dzemdniecībā un ginekoloģijā, par tematu "Tautas dzīvā spēka izsīkšanas cēloņi". Un to, tiešām, ir

daudz. Arvien vēl konstatē, kas notiek, bet netiek izvērtēti iemesli, lai varētu sākt tos novērst. Tam sekoja sīks pārskats par draudošo demogrāfisko stāvokli Latvijā. Dr. I. Kalniņa apskatīja tematu "Pārmaiņas bērnu veselības ierāšanās Latvijā starp 1990. un 1993. g.", sadarbibā ar World Health Organization projektu Latvijā. Tematu "Smadzeņu darbība - attēlu diagnostika" apskatīja Dr. A. Freimanis, papildinot to ar ilustrācijām. Dr. V. Gulēns runāja par tematu "Godīgums un sirdsapziņa - patreizējais stāvoklis un izredzes", norādot uz mūsu tautas slimo domāšanu, kas radusies 50 okupācijas gados. Zobārstes Dr. S. Jaunušones temats bija "Izglītības nepieciešamība preventīvā zobārstniecībā". Tani pašā laikā viņa arī stāstīja par "The Latvian Dental Project", kas ar katru gadu izvērsas plašumā, palīdzot nostiprināt zobārstniecību Latvijā. Dr. J. Lūsis iztirzāja tematu "Pārmaiņas veco ļaužu aprūpē", salīdzināja to Kanadā un Latvijā, kur tās patreiz vēl tikai pašā sākuma stadijā. Jāradot savstarpēja sadarbība uz reālas bāzes, lai veicinātu izpratni Latvijā.

Pēc konferences dalībnieki piedalījās kopējās pusdienās, kuŗās nonāca pie kopēja atzinuma, ka veselība un izglītība ir mūsu tautas pašreizējās prioritātes, kuŗām, diemžēl, Latvijas valdība līdz šim nav piegriezusi atbildīgu un lielāku vērību.

Dr. K. Tūters pateicās visiem šīs konferences referentiem, dalībniekiem un rīkotājiem, norādot uz mūsu sirds saitēm, kas mūs visus vieno vienā tautā. Nelielsim savu atbalstu kopējā darbā, bet visur un vienmēr piedalīsimies tajā - katrs pēc savām spējām, pārliecības un ekspertīzes. Tikai tad mēs attaisnosim savu misiju, savu viziju. □

Jānis J. Dimants, Jr., M. D.,

Dzemdnie cības un ginekoloģijas nodaļas vad. LAZA

SADRAUDZĪBĀ UN TICĪBĀ

Latvijas Ev.-lut. Baznīcas Ārzemēs Virsvaldes plenārsēde no 1996. g. 17. - 23. septembrim, Sammerbergā-Holcmanē (dienvidos no Minchenes), Bavārijā, Vācijā. Tajā piedalījās visi virsvaldes garīgie locekļi, viesi no Latvijas, Zviedrijas un Vācijas luterīcīgām baznīcām.

Tas Kungs ir zināmu darijis savu palīdzīgu un svētīgu rīcību, tautu priekšā Viņš ir atklājis savu taisnīgumu. 92. psalms, 2

Plenārsēdi 17. septembra vakara stundā ievadīja dievkalpojums ar dievgaldu Grainbachas katoļu baznīcā pakalna galā. Tajā sprediķoja prāv. R. Āboliņš no Sietlas, piedaloties vēl prāvestiem Colvin MacPherson no Austrālijas un Laumai Zušēvicai no ASV. Tam sekoja sabraukušo dalībnieku tikšanās vakars.

18. septembri, pēc oficiālās atklāšanas, ko veica arhibīskaps E. E. Rozītis, par sēdes protokolistu izraudzīja A. Grotu.

Sekoja arhibīskapa un prezidija amata personu ziņojumi. Arhibīskaps E. E. Rozītis ziņoja, ka noslēgumam tuvojoties viņa kalpošanas pirmo 2 gadu projekts - dažādo latviešu draudžu ārzemēs apmeklēšana. Tālāk sekošot viņa kalpošanas nākamo 2 gadu projekts - biroja izveidošana Vācijā. Viņš pateicās par lielo atsaucību un laipnību, kādu viņš saņēmis no visiem draudžu mācītājiem, priekšniekiem un draudžu locekļiem savos pasaules ceļojumos. Arī sadarbība ar Latvijas Ev.-lut. baznīcu Latvijā veidojoties saticībā un dažādo apstākļu rūpīgā izpratnē. Kopēji risināmos jautājumus tagad kārtojot virsvaldes prezidijs un konsistorija Latvijā, kuŗās katrā ir pa 8 locekļi. Pasākta kopējas liturģijas veidošana (komisijā darbojas prāv. Dr. J.

Cālis, kas tagad dzīvo Latvijā, un māc. S. Eglite no Bostonas) un kopēja satversmes projekta izstrādāšana, ar ko prezidijs un konsistorijas pārstāvji nodarbojās nākamās pāris dienas pēc plenārsēdes slēgšanas. Abas baznīcas sekmīgi sadarbojas Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes veidošanā. Izveidota arī atsevišķa teoloģijas fakultātes biedrība. Mūsu baznīca Latvijā saņemot lielu finansiālo un morālo atbalstu no Zviedrijas un Vācijas baznīcām, kā arī no Luterāņu Federācijas Vācijas nodaļas. Pēdējā šīs sēdes izdevumu segšanai atvēlējusi DM 5,000.-, ar kuŗām pietiekot izdevumu segšanai sanāksmes vietā. Pusi no ceļa naudām tiem virsvaldes locekļiem, kas nāk no LELBA, apsolījušies segt tās pārvalde. Līdzekļi taupīti, kur vien iespējams, pieslēdzot virsvaldes prezidija sēdes citiem baznīcas saietiem. Vācu baznīca kopā atvēlējusi palīdzībai Latvijā ap pusmiljonu marķu. Zviedru baznīca atbalstot daudz māsu draudžu. Mums pašiem ar šīm citu baznīcu atbalsta summām nebūtu jāsacensas, bet par tām gan jāpateicoties. "Ar mazu, bet labi tēmētu spēku var daudz ko paveikt," atzina archibiskaps. Liels atbalsts viņa darbā bijis personīgais referents Ilgvars Zvirgzds, kas tagad šo pienākumu pārtraucis. Viņa vietā uz vairākiem mēnešiem stājusies māc. Kristīne Sūna. Birojam vajagot jaunu elektronisko iekārtu (tās iekārtošanu un iegādi virsvalde tūdaļ arī apstiprināja). Archibiskaps apsveica prāv. Vili Vārsbergu ar LU goda doktora grāda iegūšanu un prāv. Frici Kristbergu ar phd grāda saņemšanu. Pateicību saņēma visi prezidija locekļi, ar kuŗiem izveidojušies cieša sadarbība. Ieteica nākamo virsvaldes plenārsēdi sasaukt pēc 2 ar pus gadiem (tai vietu 1999. gada pavasarī tūdaļ piedāvāja Sv. Jāņa draudze Toronto). 1997. gadā uz Luterāņu Federācijas sanākumi Hongkongā došoties viņš pats un māc. Anita Vārsberga.

Baznīcā vecākais prāvests Roberts Āboliņš ieteica archibiskapa ziņojumu pieņemt ar pateicību, jo viņš esot "spējīgs un gribīgs". Sēdes dalībnieki tam piekrita vienbalsīgi.

Īsus ziņojums sniedza virsvaldes prezidija locekļi - prāv. Uldis Cepure, Dr. Juris Cilnis, laicīgais vice-prezidents, Andrejs Grots, sekretārs, prāv. Colvin MacPherson, Austrālijas pārstāvis, Aivars Ronis, LELBA laicīgais pārstāvis. Prāv. Ieva Graufelde, Eiropas pārstāve, ziņoja, ka pildot vairākus archibiskapa uzliktos uzdevumus, izjūtot atbildību pret sievietēm-mācītājām Latvijā. Bieži viņai jārunā Stokholmas biskapa Svenungsona vārdā, jo viņa aktīvi darbojoties arī Zviedrijas luterāņu baznīcā, un otrādi. Zviedru baznīca kā balvu Zviedrijas karaļa 50. gadu dzimšanas dienā atvēlējusi 730,000.- zviedru kronas jaunam Bībeles tulkojumam latviešu valodā, un tā atbalstot ap 30 māsu draudzes Latvijā. Zviedrijā luterāņu baznīcā patlaban sākusies liela pārorganizēšanās sakarā ar lēmumu pārvērst to par neatkarīgu no valsts, sākot ar 2000. gadu. Luterāņu Federācija neesot izpratnes par mūsu baznīcu ārzemēs. Daudzi vēlas, lai mēs asimilētos. Tie nesaprot to, ka esam globāla baznīca bez robežām. Tādēļ mums esot jādaloties ar savu pieredzi, kas esot vienreizēja, lai nepazustu. Pasaules baznīcu apvienībā patlaban valdot sava veida chaoss.

Plašāks ziņojums bija kasierim Tāivaldim Berkulim. No 1995. gada 1. marta līdz 1996. gada 1. martam kopā ieņemti \$ 42,276.69 paredzēto \$ 34,800.- vietā, bet izdoti \$ 29,646.79, arī paredzēto \$ 34,800.- vietā, dodot budžeta gada atlikumu - \$ 12,629.90. Archibiskapam šobrīd nav jāmaksā alga (to sedz vācu baznīca). Tas varētu mainīties tuvākā nākotnē. Tādēļ virsvalde lēma \$ 6,000.- no atlikuma iemaksāt ipašā kontā šādai eventuālai vajadzībai. Tajā pašā laika posmā Ritdienas fondā ieņemti \$ 41,412, bet izdoti \$ 38,4867.49; Archibiskapa Arnolda Lūša piemiņas

fondā ziedojumos saņemti \$ 5,405.06, bet izdevumi šoreiz vēl nav bijuši. Tādi būs tekošajā gadā, jo piešķirta pirmā stipendija, kuŗas lielums ir \$ 10,000.- Lai tādu nodrošinātu turpmāk, pamatkapitāls vēl nav pietiekami liels. Kasieris konstatēja, ka liela daļa draudžu šim fondam līdz šim vēl nav neko atvēlējušas un ka būtu patīkami, ja arī tās atsauktos. Virsvaldes grāmatu apgādā ieņemti \$ 23,877.75, bet izdoti \$ 15,907.82. Lielākie ienākumu un izdevumu konti šē ir par Baznīcas Gada grāmatu, ko abas latviešu baznīcas izdod kopīgi vienu. Pēc šeit minētiem datiem, kopējie ienākumi ir \$ 112,971.91, bet izdevumi \$ 84,041.10 Amerikas dolāros. Tās nav lielas summas koptāzības vadības uzturēšanai visā pasaulē. Revidenti visus ierakstus un dokumentus bija atraduši vislabākā kārtībā. Kasieris un virsvaldes prezidijs bija sagatavojis arī budžetu 1996./7. darbības gadam. Tas ienākumos un izdevumos sabalansēts uz \$ 43,500.-. Visus ziņojumus un budžeta projektu pieņēma vienbalsīgi. No visa teiktā varēja secināt, ka baznīcas virsvaldes saimniecība atrodas labās rokās un šobrīd bažas nerada. Par to kasieris T. Berkulis un viņa palīgs J. Koncis saņēma ipašu pateicību.

Virsvaldes prezidijā uz 3 gadiem ar aklamāciju atkal ievēlēja visus līdzšinējos: laicīgos pārstāvjus - Dr. J. Cilni, T. Berkuli, A. Grotu un A. Roni, kā arī garīgos pārstāvjus - prāv. U. Cepuri, C. Macphersonu, I. Graufeldi. Viņu amati paliek negrozīti. Revidentos vairs nekandidēja prof. Dr. E. Reinbergs. Viņa vietā ievēlēja Inesi Dobeli no Toronto un līdzšinējos - Arv. Bļodnieku un Ilmāru Lūsi, lūdzot pēdējo LELBA sinodes laikā sasaukt sēdi amatu sadalei.

Ziņojumus par LELBA pārvaldes darbību deva pārvaldes vadītājs prāv. U. Cepure un 4 apgabalu prāvesti - R. Āboliņš, A. Ozols, Lauma Zušēvica un Fr. Kristbergs. Šajā lielākajā baznīcas vienībā, kuŗai pieskaitītas arī Dienvidamerikas draudzes, kas ietilpst Austrumu apgabalā, ir ap 16,000 dvēseļu. Garīgai aprūpei vēl nepieciešami vismaz 10 ordinēti diakoni. Paveikti ipaši projekti: draudžu darbinieku apmācības pudurus vadījuši māc. M. Ķirsons un J. Robiņš. Bijis arī seminārs veltīts evangelisma darbam un liturģijai (māc. S. Eglite un V. Kolms), bet 1997. gadā paredzēts seminārs par nāmturību draudzēs. To vadīšot M. Štauvērs. Līdzekļus šiem pasākumiem piešķir "Aid Association for Lutherans" "Churchwide Block Grant" veidā. Sinodē vakantas 2 mācītāju vietas - Dienvidkalifornijā un Sv. Andreja draudzē Toronto. Izkārtota rakstnieces Andas Lices turneja Ziemeļamerikas kontinentā. Notikušas vairākas nozīmīgas pārmaiņas atbildīgo darbinieku saimē: no māc. H. Jesifera LELBA apgāda vadību pārņēmis Aivars Ronis, bet no māc. E. Putniņa Ceļa Biedra redaktrises uzdevumus pārņēmusi Velta Pelcis. LELBA sinode notiekot oktobra vidū, Vašingtonā, DC, ASV.

Pēc prāv. R. Āboliņa ziņojuma, Rietumu apgabalā darbojoties 10 draudzes. Mazākā esot 40, bet lielākā - 400 draudzes locekļu. Draudzes locekļu kopskaits 2034, no kuŗiem 10% ir neiesvētīti. Kopskaits kopš iepriekšējā gada samazinājies par 110.

Vidienas apgabalā darbojas 26 draudzes un 2 diekļpojumu kopas un 33 garīdznieki. Draudzes locekļu skaits 5126 (iepriekšējā gadā 5497), ziņoja prāv. L. Zušēvica, kas amatā ieviesta 1996. g. 11. februārī.

Austrumu apgabalā (prāv. A. Ozols) 15 draudzēs strādā 14 patstāvīgi mācītāji. Kopā ir 21 draudzes ar 5126 locekļiem (skaits no iepriekšējā gada krities par 12%). 36% no 24 ordinētiem mācītājiem ir sievietes. Pavisam ipatnējs esot stāvoklis Dienvidamerikas latviešu luterāņu draudzēs, kuŗām jāreķinājas ar pavisam citādiem zemju likumiem (Piemēram, armijas virsniekam Venecuelā bērns ir jākrista katoļu baznīcā!). Tās pastāvēšot tikai ar vecāko paaudzi, jo jaunās tajās tikpat kā neesot. Bez latviešu valo-

das jālieto arī angļu un spāņu. Valodas jautājums apgabalā prasot sevišķu uzmanību.

Kanadas apgabala ziņojums (prāv. Fr. Kristbergs, amatā ievests 1995. gadā) bija pilns interesantas statistikas, kas bija iespiesta elektroniskā aparē. Tajā 17 draudzes ar 4775 draudzes locekļiem. Tās apkalpo 9 ordinēti garīdznieki - 2 mācītājas, 5 mācītāji un 2 diakoni. Edmontonas draudze vācu mācītāja aprūpē. Divi mācītāji aprūpē Kanadas luterāņu draudzes.

Anglijā baznīcas pārvaldi vada laicīgais pārstāvis prof. Dr. Reinhard Vītols. Arī šai zemei ir jauns garīgās aprūpes vadītājs - prāv. Juris Jurgis. Ieteic šādu kārtību arī pārējiem apgabaliem, lai prāvestam būtu brīvākas rokas garīgam darbam. Dievkalpojumi notiek 26 vietās. Baznīcai Anglijā ir lielas grūtības dažādos veidos: trūkst mācītāju, trūkst līdzekļu. Darbošanās notiek valstī, kur nav luterāņu. Valsts saimniecība draud apcirtot vecuma pensijas.

Zviedrijā (prāv. Ieva Graufelde) 11 draudzes un 1 Oslo, Norvēģijā. Kā draudžu locekļi reģistrēti 1989 no 3700 Zviedrijā dzīvojošiem latviešiem. Baznīcas nodevas atvelk no algas. Parasti visi latviešu draudžu locekļi sastāv arī zviedru draudzēs. Zviedrija ir lielākā luterāņu saime pasaulē. Mācītāji nav atalgoti - tomēr iztiek un iztikas.

Austrālijas pārvaldē (prāv. Colvin S. MacPherson, amatā ievests 1996. gada 11. februārī) darbojas 11 draudzes; ir 2 emeritus prāvesti, 1 prāvests, 3 mācītāji, 1 palīg-mācītājs un 5 diakoni. Apvienības vadība tagad ir jaunās audzes rokās. Jaunais prāvests pilns enerģijas un rosmju, labi iedziļinājies latviešu luterāņu draudžu un baznīcas dzīvē.

Vācijas pārvaldē (prāv. Gunārs Abakuks) dažādas grūtības. Samazinātas algas un jūtams darbinieku trūkums. Dievkalpojumi un bēres parasti vācu notiek valodā. Ierosināja baznīcā ārzemēs Vācijas pārvaldē uzņemt latviešu luterāņu draudzi Prāgā, Čehijā, kas tur izveidojusies 1995. gadā un ko aprūpē diakons Pāvils Brūvers. Nodevas baznīcai atvelk no algas. Atvilkums atkarīgs no ģimenes lieluma un izpeļņas. Var pārsniegt DM 1,000.- gadā! Ja nevēlas maksāt, rakstiski jāpaziņo, ka izstājas no baznīcas.

Katrā ziņojumā bija daudz citu interesantu ziņu, kas liecināja par to, cik ļoti atšķirīgos apstākļos darbojas mūsu luterticīgā baznīca ārzemēs. Tās bija tik plašas, ka prasīja speciālu apstrādājumu, kam šajā ziņojumā nav vietas. Īpatnību netrūkst, un tomēr - baznīca pastāv un darbojas sadraudzībā, sekojot apustuļu mācībai, laužot maizi un lūdzot Dievu lūgšanās.

"Tas ir vienreizējs mūsu darbības pārskats," atzina archibīskaps E. E. Rozīties. "Tas mūs stiprina un vieno! Paldies jums visiem un nesiet šo paldies visām draudzēm un saviem draudzes locekļiem."

Par Ritdienas fondu un archibīskapa Arnolda Lūša piemiņas fondu, kas pastāv pie tā, ziņoja tā valdes priekšnieks Dr. Jānis Robiņš, ko amatā vienbalsīgi ievēlēja atkal, tāpat kasieņa palīgu - J. Konci. Ritdienas fonds, galvenokārt, veicina jauno mācītāju izglītību, atbalsta Teoloģijas institūtu un Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultāti, par ko atsevišķi ziņoja tās dekāns prāv. Vilis Vārsbergs. Viņš arī ziņoja par iespējamām reformām LU, kuŗu rezultātā tiks samazināts fakultāšu skaits un izveidotas katedras. Viņš bija pārliecināts, ka Teoloģijas fakultāte paliks. Par Teoloģijas institūtu, kas ir virsvaldes pasākums, ziņoja tā vadītājs māc. Dr. J. Čālitis. Piecpadsmit gados institūta saietos piedalījušies 25 mūsu mācītāji un iegūts diakonu štābs - pavisam kopā 17. No Ritdienas fonda šajos gados ik gadu caurmērā saņemta \$ 5,400.- piemaksa. Institūta darbība izraisīja plašas pārrunas, kuŗu rezultātā vienbalsīgi atzina, ka tā turpināma. Baznīcas virsvaldes prezidijam

jāuzņemas atbildība par laicīgu šī pasākuma izziņošanu. Būs vēl tālākas pārrunas pēc tam, kad vadībā ienāks LELBA nākamais reliģijas nozares vadītājs.

Piecus gadus Baznīcas Gada grāmatas redaktrises pienākumus pilda prāv. Ieva Graufelde. Darbs ir sarežģīts, bet viņai izdevies to paveikt, neskatoties uz negaidītiem pārsteigumiem. Izdedzis dators (Virsvalde nolēma iegādāties jaunu.). 1997. gada kalendāra izlaidums nodots spiestuvē un lasītājiem gaidāms kaut kad oktobrī vai novembrī. Redaktrise saņēma virsvaldes paldies par pašreizējā darbu. Cenu 1997. g. grāmatai noteica ASV \$ 7.-, Kanādā Kan. \$ 10.-, Vācijā DM 10.-, Austrālijā A\$ 12.-, Latvijā Ls 1.-. Samaksa par pārdotiem eksemplāriem sūtāma virsvaldes kasierim T. Berkulim. Bija ieteikums draudzēm Gada grāmatas iegādāties savām māsu draudzēm. Svarīgais ir tas, ka abām baznīcām ir viena kopēja gada grāmata, tāpat kā Dziesmu grāmata, kuŗai iznācis otrais (labotais) izdevums. Par abu šo izdevumu saimniecību rūpējas virsvaldes apgāds.

Par LELBA apgādu ziņoja A. Ronis, kas tā vadību pārņēmis no māc. H. Jesifera, kam par lielo un pašreizējā veikumu izteica pateicību. Apgāda vadīšana esot pilna laika darbs. Mēnešrakstam Ceļa Biedrs esot jauna redaktrise - Velta Pelcis. Līdzšinējais un ilggadīgais redaktors māc. E. Putniņš saņēma lielu paldies. Ievadītās maiņas, kuŗu rezultātā Ceļa Biedrs tagad iznāk laikus. Tā metiens tomēr kritas (patlaban ir ap 2600 abonementu), jo jaunu abonementu ir maz, kamēr daudzi līdzšinējie miruši vai nespēj izdevumu lasīt vājās redzes dēļ. Izdošanas izdevumi esot divreiz lielāki kā ienākumi. Grūtos apstākļos nonākušiem lasītājiem sūta brīveksemplārus. Izdevums sevišķi gaidīts esot veco ļaužu mitnēs. Abonementa maksa ASV ir \$ 15.-, Kanādā \$ 18.-, bet citur - ASV\$ 18.- gadā. Aparē patlaban esot Rīgas Doma baznīcas vitrāžu albūms latviešu/angļu valodās, lepnā izdevumā, J. Endzelina ortogrāfijā. Prāv. A. Liepkalna redakcijā tiek sagatavota piemiņas grāmata par archibīskapu Arnoldu Lūsi. Prāv. J. Jurgis ierosināja izdot skaņu ierakstu lentu ar tradicionālajiem korāļiem. To varētu sastādīt Sv. Jāņa draudzes ansamblis Toronto. Esot vēl daži citi projekti.

Slēgtā sēdē iztīrāja vairākus administratīvus jautājumus.

Sēdes dalībnieki iepazinās ar abu baznīcu kopējo satversmes metu, ko izstrādājusi īpaša komisija un kas patlaban ir iztīrājuma fāzē. Paredzēto baznīcas tiesas veidošanu un tās noteikumu pieņemšanu noraidīja, atzīstot, ka patreizējā baznīcas satversmē šis jautājums ir noteikts pietiekami. Teoloģiskos jautājumos dziļas, nopietnas un dažkārt emocionālas pārrunas izraisīja bērnu laišana pie dievgalda, ko tagad pielaiž vai izmēģina vairākas baznīcas un draudzes. Atzina, ka šis ir visas baznīcas jautājums, pie tam ļoti svarīgs un katrā ziņā vēl plašāk iztīrājams pēc LELBA sinodes atzinumiem oktobrī, Vašingtonā, ASV. Degpunktā bija arī ētiskie jautājumi, kuŗu vidū īpaši nozīmīgs bija Kanadas apgabala darbinieku vienbalsīgais lēmums, ka Dieva priekšā visi draudzes locekļi ir vienlīdzīgi neatkarīgi no seksuālās orientācijas. Šajā jautājumā ir dažādas pozīcijas, no kuŗām nav viegli izkāpt. Tās vērojot, jābrīnās, ka Kanadas latviešu luterticīgajos draudžu darbiniekos šis jautājums atrisinājies ar tīri vai revolucionāru ieteikumu. Ieteiktie liturģijas grozījumi dievkalpojumā ar dievgaldu tika pieņemti zināšanai. Arī par tiem gala lēmums gaidāms no abām baznīcām. Parastais dievkalpojuma veids komisijā vēl nav apskatīts. Draudzēm būtu jāatceras, ka mācītājiem ir jāstrādā arī baznīcai. Vācijas apgabals vēlējas balsttiesības diakoniem. Iebildumu nebija.

Sadarbībā ar Latviju atzina, ka turpināma māsu draudžu un humānās palīdzības darbs. Meklējama persona,

kas varētu regulāri objektīvi ziņot par baznīcas dzīvi Latvijā Ceļa Biedrām. Sarunās ievērojama sadraudzība un iecietība, lai novērstu savstarpēju attālināšanos un vecinātu domu izmaiņu un labvēlīgu sadarbības izveidošanos.

Latviešu luterāņu draudze Baškirijā, Krievijā, vēlas iestāties baznīcā ārzemēs, bet tas ir saistīts ar lieliem izdevumiem. Nenoskaidrots palika jautājums, vai veikt to kā misijas darbu, vai izveidot māsu draudzes attieksmes. Par tālāko risinājumu būs jādomā virsvaldes prezidijam. Draudze Pēterburgā iekļāvusies Krievija vācu ev.-lut. vienībā.

Dažādos jautājumos noskaidrojās, ka archibīskapa A. Lūša archīvs nonāk Sv. Jāņa baznīcā, respektīvi, baznīcas virsvaldes rokās. To caurskatīs komisija šādā sastāvā: prāv. Fr. Kristbergs, E. Reinbergs un J. Koncis. Komisija arī noskaidros, kas tajā ir baznīcas virsvaldes īpašums, kas ne. Pasaules baznīcu apvienība vieno ap 500 miljonu kristiešu. 1998. g. paredzēts tās saiets Zimbabvē, Āfrikā. Atzina, ka tā jāatbalsta, maksājot dalības maksu. Par armijas darbu Indijā (Annas Irbes misijā) ziņoja prāv. U. Cepure. Māc. T. Šmits tur bijis vizitācijā. Ziedojumi ienāk. Vēlams, ka draudzēs viena no janvāra kolektēm būtu veltīta šim cildenajam baznīcas darbam. Mācītāju izglītošanā vadlīnijas izstrādās baznīcas virsvaldes prezidija garīgie locekļi un sekretārs, pieaicinot arī speciālistus. Sekretārs A. Grots uzņēmās uzrakstīt dokumentu par mācītāju aicinājumu un atbrīvošanu no amata draudzēs. Būtu labi, ka šie kontrakta jautājumi būtu norunāti draudzēs pirms darba uzsākšanas. Baznīca Latvijā vēl nav izšķirsies par pievienošanu PORVO dokumentam, līdz ar to arī baznīcai ārzemēs ir jānogaida ar sava lēmuma paziņošanu, kas ir pozitīvs.

Plašākas pārrunas bija par māsu draudzēm Latvijā. Koordinācijas darbu šeit veic Balva Kūla Toronto. Atzina, ka viņa paveikusi lielu un atbildīgu darbu, izsakot sevišķu paldies, un lūdza viņu to turpināt. Nepieciešams ciešs kontakts ar māsu draudžu mācītājiem un darbiniekiem. Minneapolisē uz Teoloģijas dienām draudzes bija aicinājušas 2 māsu draudžu darbinieces, kas tādējādi bija tuvāk iepazīnušas ar māsu darbu. Kaut ko līdzīgu varētu darīt arī citas lielākās draudzes. Noskaidrojās, ka māsu draudžu tikls nav vēl pilnīgs. Turklāt draudzēm Latvijā ir vairākas māsu draudzes, bez mūsējām arī vācu un zviedru. Prāveste I. Graufelde ziņoja, ka zviedru baznīca māsu draudžu lietu ņem ļoti nopietni un projektē savus darbības noteikumus. Ar tiem varēs iepazīties, kad tie kļūs pieejami.

21. septembra vakarā plenārsēdes vietā ieradās viesi: no Latvijas Latvijas Ev.-lut. Baznīcas Latvijā archibīskaps Jānis Vanags un tās konsistorijas locekļi - prāvesti Ernests Bikše, Aivars Beimanis un Andris Kavacis, māc. Dr. Juris Rubenis; no Zviedrijas baznīcas Eiropas referente Birgitta Handog, no Nordelbijas baznīcas virspadomnieks Henning Kramer un baznīcas būvdirektors Dr. Wilhelm Poser, baznīcas mūzikas direktors Johannes Baumanis, no Baltijas vāciešiem māc. Klaus von Aderkas, no vietējās Bavārijas baznīcas ekumēnes nodaļas vadītājs Michel Martins, Luterāņu Federācijas Vācijas nodaļas vad. Dr. Ratz un archibīskapa Roziša personīgā referente māc. Kristīne Sūna. Viņi visi piedalījās BV plenārsēdes noslēguma dievkalpojumā ar dievgaldu 22. septembra rīta stundā. Tajā sprediķoja archibīskaps E. E. Rozītis un vēl piedalījās archibīskaps J. Vanags, prāv. I. Graufelde, prāv. U. Cepure un māc. Kr. Sūna.

Tālākā plenārsēdes gaitā notika dažādo sveicienu nodošana un savstarpēja iepazīstināšanās. Te noskaidrojās, ka sēdes laikā klāt bijuši vismaz 5 Latvijas jaunākie Trīs zvaigžņu ordeņa kavalieri - prāv. I. Graufelde, prāv. Dr. J.

Cālis, J. Baumanis, māc. Dr. J. Rubenis un māc. Kl. von Aderkas - un ka visi plenārsēdes dalībnieki savās baznīcās darbojušies ilgāku laiku. M. Martins stāstīja par saviem kontaktiem ar baznīcām Austrumāropa un ziņoja, ka sieviešu ordinācija amatā viņa baznīcā notiekot jau kopš 1970. g. Zviedriete Br. Handoga bridināja, ka pāreja no valsts uz neatkarīgu baznīcu radišot lielas pārmaiņas Zviedrijas baznīcas dzīvē. Baltvācietis Kl. von Aderkas aicināja "Celt tiltus un grāvjus aizbērt!" J. Baumanis: "Lai iepazīstinātu baznīcas cilvēkus, tulkoju Svētdienas Ritu un Latvijas radiofonā esmu izveidojis ciklu par J. S. Bacha kantātēm."

Archibīskaps J. Vanags pateicās par iespēju piedalīties un ziņoja, ka Latvijā patlaban ev.-lut. baznīcā esot 300 draudzes ar ordinētiem 115 mācītājiem (šajā skaitā neesot ieskaitīti emeritētie mācītāji). Latvijas baznīcai radusies opozīcija ar Augsburgas institūta izveidošanos, kas liekot viņam ievērot zelta vidus ceļu, tuvojoties centram. Institūta iniciatīvei neesot lielāka atbalsta. Citus tematikas jautājumus viņš nodeva apskatīt pārējiem konsistorijas viesiem.

Prāv. A. Kavacis norādīja, ka daudz lietu baznīcā vēl nenokārtotas, kā finances, baznīcas īpašumu jautājums, nodokļi utt, kas viss prasot laiku un radot savas grūtības. Prioritāte esot Svētdienas Rīts avīzes uzlabošana. Vēloties to izdot reizi nedēļā (16 lpp) un veidot to par kristīgu tautas laikrakstu. Galīgā izšķiršanās par PORVO dokumentu atlikta uz vēlāku laiku, jo baznīca iegājusi projektā vēl un mācītāji par to vēloties personīgi pārliecināties. Pārrunu tema esot sieviešu ordinācija - vai Latvijas baznīcai tā esot piemērota. Patlaban tiekot uzturēts līdzšinējais stāvoklis - mācītājas amatā neordinē.

Draudžu sadarbības referents prāv. E. Bikše ziņoja, ka viņa pienākumos esot sagādāt mācītājus visām draudzēm un diakonijas padomes darbs.

Māc. Dr. J. Rubenis aprādīja, ka trimdas baznīca katrā kontinentā attīstījusies citādi, tai esot brīvāks stils. Latvijā baznīcai svarīgi palikt uzticīgai vēsturiskai tradīcijas izvēlei, līdz ar to orientācija esot uz Skandināviju. Epistoliskā baznīca esot tās interesēs. Tas esot liels baznīcas spektrs, kas apgrūtinot darbu un identitāti. Vēlas sinodālā ceļā nonākt pie kopīgiem lēmumiem, kas būtu kopīgi Latvijas baznīcā. Saeimā pieņemts papildus punkts, kas dod tiesības vēsturiskām konfesijām pasniegt reliģiju skolās. Katoļu baznīca tam nav piekritusi, kāpēc radusies konfesionālā reliģijas pasniegšana. Tādēļ luterāņiem jāgatavo skolotāji, kas varētu reliģiju pasniegt. Šai vajadzībai veidos reliģiskos kursus un sagatavos luteriskās ticības mācības vadlīnijas. Katoļi un citas konfesijas rīkojoties citādi. No tām divu nedēļu laikā varot iegūt apliecinību. Luterāņi vēloties kvalitatīvus skolotājus. Daudz pārrunu, kā tas varētu atsaukties uz svētdienas skolu darbu. Darbs būšot lēns, varētu paņemt vairākus gadus. Domāts arī par mācītāju izglītošanu neklātienē.

Attiecībā uz māsu draudzēm bija norāde, ka visas draudzes Latvijā, kas tādas vēlējušās, esot tās arī sev tās nodrošinājušās. Šīm draudzēm vajadzētu izveidot mazās māsiņas savā apkaimē (Lutera draudze jau praktiski uztur Kurbes draudzi). Archibīskaps J. Vanags māsu draudžu saskarsmē vēlas vairāk teoloģiskas apmaiņas. Vēlams būtu arī pilnīgāks māsu draudžu saraksts konsistorijā, bet tā, savukārt, ir atturīga, jo grib izvairīties no kontroles.

Palīdzības darbā radušās lielas problēmas ar jauno muitas likumu. To sevišķi uzsvēra māc. Klaus von Aderkas. Daudzi baltvācu sūtījumi tā dēļ aizgājuši uz Igauniju. Baltvāciešu devums pēdējos 7 gados tuvojoties miljonam vācu markas. Sevišķi daudz līdzekļu ienākot ziedu vietā bērēs, tāpat arī dažādajās jubilejās. Humānai palīdzībai Latvijā pierēģistrētas 269 draudzes. Daudz gadījumu, ku-

ros palīdzībai piejautas mantas tomēr aplikot ar multu, piem., braucāmos krēslus.

Veidojas predikantu seminārs. Še teoloģijā varētu izglītoties arī profesionāli cilvēki, aizejot pensijā. Šis seminārs orientēts uz mērķi, un tajā varētu apmācīt arī diakonus un ticības mācības audzinātājus.

Pārrunas abu baznīcu vadību un viesu starpā bija sirsnīgas, raitas un veidoja patīkamu gaisotni, kuŗā visi jutās labi. Nostiprinājās līdzšinējās draudzības un veidojās jaunas. Šķiet, ka ir likti labi tālāki pamati, lai Latvijas Ev.-lut. Baznīca Latvijā un Latvijas Ev.-lut. baznīca ārzemēs varētu veiksmīgi sadarboties visdažādākajos jautājumos. Bez sevišķas steigas, saskaņā un ticībā, ka tas nāks par labu visiem, it sevišķi latviešu tautai. Tā bija šis sanāksmes gaisā vēsts, ko saņem visi latviešu luterticīgi un arī pārējie kristieši, jo stipri reliģiskie pamati tautas izdzīvošanai šobrīd, šķiet, ļoti nepieciešami.

Plenārsēdes laikā lūgšanās pieminēja mūžībā aizgājušos mācītājus un draudžu darbiniekus, it sevišķi tās laikā uzziņāto māc. P. Nesaules aiziešanu. Bija rīta un vakara lūgšanas, daudz baznīcas dziesmu dziedāšanas, kas uzmundrināja prātu un garu.

Archibiskaps E. E. Rozītis BV sēdi un pārrunas ar viesiem vadīja tik āši un veikli, ka visus 23 darba sekas punktus iztērzēja un vajadzīgos lēmumus pieņēma paredzētajā laikā, aprises beidzot 10 minūtes pirms iepriekš iezīmētām beigām. Piecās dienās paveiktais bija liels darbs. Par to viņam un viņa palīgiem - prāv. G. Abakukam un Pēterim Vigantam sanāksme izteica sirsnīgu paldies.

Virsvaldes plenārsēdē bez jau minētajiem dalībniekiem, kas deva dažādos ziņojumus un pildīja pienākumus, vēl piedalījās laicīgi virsvaldes locekļi - Leopolds Kanders, Zviedrija, Jānis Berkāns, Austrālija, Mārtiņš Štauers, LELBA Kanadas apgabals, un Pēteris Vigants, Vācijas apgabals. Arī viņi visi rosīgi piedalījās lēmumos un pārrunās. Ceļu uz Vāciju bija mērojušas 9 dalībnieku dzīves biedres, kas savā veidā veicināja plenārsēdes labu izdošanos - gan uzmudinot, gan komentējot, gan gādājot starpbrīžos par kafiju, tēju un cepumiem.

Netrūka brīva laika - bija viena brīva diena (20. septembrī), kuŗā visi devās uz Bergtesgādeni un Zalcburgu, Austrijā. Ja visas pārējās sēdes dienas bija aukstas un lietainas, šī bija silta un saulaina. Brīvas bija arī vakara stundas. Apmešanās vietas bija ērtas un azaidi garšīgi. Samerbergas ciemāts bija glīti kopts un draudzīgs. Viss tas deva retu iespēju tuvāk iepazīties vienam ar otru, varējām labi izbaudīt mūsu baznīcas dzīves pulsus visā pasaulē. Un, tik tiešām, tas ir ļoti atšķirīgs katrā apgabalā, katrā valstī un kontinentā, un tomēr visiem kopīgs un saprotams. Draudžu mācītājiem, vadībām un locekļiem te būtu bijis daudz ko redzēt un dzirdēt. Varbūt būtu bijis labi, ja visas aprises būtu bijušas ierakstītas video ierakstā. Varbūt - nākamreiz. Informācijas nekad nebūs par daudz mūsu tik izklaidētai saimei visos pasaules vējos.

Archibiskaps E. E. Rozītis plenārsēdi beidza ar lasījumu Jāņa Atklāsmes grāmatas 8. pantu:

"Es esmu A un O!" saka Kungs Dieves, kas ir, kas bija, kas nāk, visu valdītājs!" □

M. Štauers

+++++

FORUMS: vērojumi, pārdomas, piezīmes

VALDI MĒLI, VALDI VĒDERU...

Šī rakstā nebūs runas par "vēdera valdišanu". Par to būs runa citā reizē. Šoreiz runāsim par mēles valdišanu, ko žīdu valodā sauc par "Lašon hara" - jaunā valoda. Izteiciens "Valdi mēli, valdi vēderu!" atrodams Latīņu Patro-

loģijas Migne sakopojuma 73. sējuma nodaļā, ko sauc par "Verba Seniorum" - burtiskā tulkojumā tie ir vecu viru sacījumi, izteicieni, vārdi. Plašākā nozīmē tie ir hermitu - tuksneša iemītnieku domu graudi. Katoļu baznīcas pamatos ir 3 avoti: Pāvesta ex cathedra nemaldīgi deklarējumi, Sv. Raksti, Baznīcas Tēvu mācība - Patroloģija, kam sākums atrodams jau pirmo kristiešu ticības izpratnē un tās pielietošanā ikdienas dzīvē. Kas tie tādi hermiti, tuksneša iemītnieki?

4. gadu simteni Ēģiptes, Arābijas, Persijas un Palestīnas tuksnešus apdzīvoja pirmie kristiešu hermiti - vientuļnieki. Tie atstāja pagānu bagātās, izpriecu alkstošās pilsētas un labprātīgi aizgāja dzīvot tuksnesī, vientulībā, tālu no pilsētu trokšņa. Galvenais iemesls tādai viņu rīcībai bija pestīšanas meklēšana. Pēc hermitu uzskata, Romas impērijas sabiedrība bija bojā ejošs kuģis. Kuģa atstāšana bija katra personīga lieta. Dzīvojot uz šī kuģa bija labprātīga bojā eja. Hermiti saprata, ka dzīvojot tā laika sabiedrībā būtu jāpiesavinās pūļa mentalitāte. Dažā ziņā šie viri bija anarchisti. Viņi neļāva, lai pagrimusē, morāli mirstošā valsts viņus valdītu. Viņi ticēja, ka ir ceļš izvairīties no vispārējās gara verdzības, padotības, kur valda vairākuma morāles normas. Šie hermiti, tuksneša tēvi, neļāva, lai cilvēki valdītu pār viņiem. Tāpat viņi atkratījās no gribas valdīt pār citiem. Savā starpā viņi bija vienlīdzīgi visās attiecībās tikai zem Dieva autoritātes. Viņu galvenais tikums bija savstarpēja mīlestība. Tā kā tāni laikā Baznīca bija tālu no tuksneša, tad katrs hermits pats personīgi meklēja ceļu pie Dieva. Vecākie, garīgi nobriedušie viri (abatī) palīdzēja ar padomu iesācējiem pestīšanas ceļā, un tikai tad, ja iesācēji prasīja pēc norādījumiem garīgā ciņā ar sevi. Visumā hermiti bija brīvi pilnā vārda nozīmē. Savas materiālās vajadzības katrs apmierināja pēc savām iespējām.

Hermiti nekad neielaidās nekādās diskusijās, reliģiskos formulējumos, filozofiskās gudrībās. Viņu reliģija bija skaidra - lūgšana, orālā un meditatīvā.

Otrais hermitu tikums bija sevis noliegšana, kas mums liekas neiespējama, atbaidoša, drausmīga. Hermits meklēja sevi savā iekšējā, aplēptajā dzīvē, kas ir mistiska, pārdabiska vienība ar Kristu. Priekšnoteikums šīni ceļā bija "sirds šķīstība", kas viņiem deva "quies" - mieru. Vairumā tuksneša tēvi nemeklēja ekstāzes, pārdabiskus pārdzīvojumus, brīnumu izdarības. Viņi bija klusi, pazemīgi, ar dziļu ieskatu cilvēka dabā. Fantastiskie stāsti par hermitiem izcēlās Ēģiptē, Nitrā, Arābijā. Tos "fabricēja" ceļotāji, kas gāja cauri tuksneša tēvu apdzīvotām vietām. Fantastisko stāstu autori bija tie, kas neprata "valdīt savu mēli un vēderu". Daudziem būs pazīstama Flauberta fantāzijas grāmata "Svētā Antonija Kārdināšanas". Par tuksneša tēviem katrs lasītājs var atrast bibliotēkās rakstus pēc savas patikas. Pie reizes varu pieminēt, ka tikai viena sieviete bija tuksneša iemītniece. "Abia", kas aizbēga no vasas verdzenes dzīves.

Lai lasītāji piedod, ievads iznāca drusku par garu.

Mēle, runas spēja, ir tā dāvana, kas atšķir cilvēku no visas pārējās radības. Izmirst valoda, izmirst tauta un tās kultūra. Mēle ir visspēcīgākais ierocis cilvēka rīcībā. To labi saprata tuksneša tēvi. Abats Pambo jautāja abatam Antonijam: "Kas man ir jādara?" - "Nepalaidies uz savu pilnību un nerūpējies par pagātnē padarīto, bet 'Valdi savu mēli un savu vēderu', pamācīja abats Antonijs. Abats Antonijs no paša piedzīvojumiem zināja, ka mēle izsaka to, ko cilvēks domā, un vēders uzņem to, kas iet cauri mutei. Ir psiholoģiski pierādīts, ka cilvēks domā ar vārdiem formulētiem smadzenēs. Latvieši saka: "Runāšana sudrabs, klusēšana zelts." Klusēšana nav viegls prāta vingrinājums. To zināja tuksneša tēvi. Tā abats Agatha 3 gadus nēsāja

akmeni mutē, līdz iemācījās klusēšanas mākslu. Nav viegli klusēt un tiešām tā isti dzirdēt, ko otrs saka. Sanāksmēs un viesībās visi runā, neviens neklausās. Divu personu sarunas ir tikai tad patikamas, kad viena persona runā, bet otra klausās, šad un tad iemezdama pa vārdam vai galvas mājienam par zīmi piekrišanai vai noliegšanai. Mūsu laiku pretstatam latviešiem ir šāda paruna: "Kas daudz runā, tas daudz melo". Kāds māceklis jautāja abatam Pahomijam: "Kas notiks ar tiem, kas melo?" - "Maziem melotājiem tiks laizīti karstus dzelžus, bet lielus melotājus pakārs aiz mēlēm uz gaŗāku laiku."

Klusēšana iet kopā ar pacietību, kas abas ir lielas dzīves mākslas. Abats Athanazijs sacīja savam māceklim: "Lai arī kādi smagi, sāpīgi pārdzīvojumi nāktu tavā dzīvē, tos visus var pārvarēt ar pacietību un klusēšanu."

Kāda meža nomalē sanāca kopā visi plēsīgie dzīvnieki, lai izlasītu, ievēlētu sev valdnieku. "Balsojiet par mani, jo mani zobi un žokļi ir tik stipri, ka varu saplēst cilvēku acu mirkli," sacīja vilks. "Balsojiet par mani, jo man ir tik spēcīgas ķetnas, ka varu saplēst cilvēku stripās," sacīja lauva. Tad lauva un vilks pagriezās pret čūsku, sacīdami: "tev nav muskuļu. Tu pat nevari piecelties stāvus, nostāties uz astes." - "Vai jūs esat kādreiz kaut ko dzirdējuši par indes spēku, kas ir manā mēlē? Tā nogāž vislielāko ziloni!" teica čūska. "Lašon hara" - indīga ļauna mēle ir viens no galveniem iemesliem daudzām ciešanām un nelaimēm. Te man pagastā dzīvoja 2 draugi. Viens sacīja otram "pa jokam": "Vai tu zini, ka, tev esot darbā, tavai sievai ir slepens draugs?" Draugs pārtrauca darbu, steigšus atbrauca mājās un nošāva sievu. Jā, čūskai bija taisnība! Abats Hiperius sacīja savam māceklim: "Ir labāk ēst gaļu un dzert vīnu, nekā caur neslavas ceļšanu ārdīt tava brāļa, līdzcilvēka miesu un garu."

Kristus laikā Jeruzālemē dzīvoja žīdu mācītis virs Gamaliels. Viņam bija kalps Tobias, ko viņš sauca par Tobi. Gamaliels rikoja lielu mielastu saviem draugiem. Viņš aizsūtīja Tobi tirgū, lai tas nopirktu vislabākās ēdamvielas mielastam. Tobi sapirka daudz dažādu mēļu. Mielastā tas pasniedza tikai mēles visādā sagatavojumā. Gamaliels pēc mielasta jautāja Tobim, kāpēc viņš esot sagatavojis tikai mēles. "Mani viesi bija ļoti neapmierināti." - "Tāpēc, ka caur mēli pasaulē nāk liels ļaunums." - "Tu esi gudrs kalps," sacīja Gamaliels. Nākošajam lielam mielastam Tobi atkal sagatavoja tikai mēles. "Kāpēc tu atkal sagatavoji tikai mēles? Mani viesi ir ļoti apvainoti." - "Mans kungs, caur mēli pasaulē ir ienests tik daudz laba - gudrības izplatīšana, palīdzība nabagiem un Dieva baušļu mācīšana." Šo atbildi Gamaliels pasludināja saviem viesiem. Tie visi cildināja Tobi gudrību.

Ļauna mēle ir izcila bende - tā reizē nonāvē 3 cilvēkus: to, kas lieto mēli ļaunos nolūkos, to, kas klausās ļaunā runā, un to, par kuru tiek runāts.

Kāds romiešu zēns uzmeklēja tuksnesi abatu Mateju, lai pasmeltos gudrības. Zēns sūdzējās: "Esmu vainīgs citu aprunāšanā, nomelnošanā, tenkošanā. Ko lai daru?" Plūkdams un pūsdams projam pienenes nogatavojušās sēklas, Matejs sacīja: "Tagad ej un salasi visas pienenes sēklas un tad atnāc pie manis." - "Kā lai es salasu visas pienenes sēklas?" jautāja zēns. Matejs atbildēja: "Tu tenkoji, aprunāji. Tavas tenkošanas sekas ir izplatījušās sabiedrības katrā stūrī. Tagad ej un mēģini salabt ar visiem tavas mēles upuriem." Tas nozīmē, ka zēnam bija jāatvainojas katrā zināmā sabiedrības locekļa priekšā. Atvainošanās un piedošanas lūgšana briesmīgi kož mūsu lepnībā. Abats Jānis mēdza sacīt: "Atzīstot savu vainu, mēs nosviežam mazu nastu, bet, attaisnojot sevi pašus un nosodot citus, mēs uzveļam sev divkārsu nastu."

Katrs no mums reizēm rikojas dusmās. Mēs varam uzsist dūri uz galda, iebāzt zobenu maksti - nekas ļauns nav noticis. Bet ja mēs dusmās aprunājam kādu personu, tad tas ir tas pats, kā izšaut bultu. Izšauto bultu nevar apturēt, atsaukt. Tā sasniegs savu mērķi. Dusmās izsacītos vārdus neatsauksi - tie nonāks aprunātās personas ausīs.

Man kaimiņos dzīvo kāda bagāta atraitne. Vai katru rītu viņa zvana kaimiņiem un pazīstamiem un vaicā vienu un to pašu jautājumu: "Kas ir jauns mūsu apkārtnē?" Viņa zina, kur notika auto sadursme, ja kāda laulāta pārja vidū notika strīdi, kaimiņam pazuda suns, Pēteris sacīja Pāvilam šo un to. Īsā laikā visa apkārtnē būs informēta par notikušo, un tiks uzstādīta nākotnes prognoze. Tiešām, tenku kule nekad nav tukša. Abats Honorius sacīja savam māceklim: "Tev piesaku uz to stingrāko nekad neienest šini telti citu vārdus." Tas gadās vai ikdienas, kad labu vai šķietami labu draugu saruna beidzās ar piekodinājumu: "Šo es atklāju tikai tev vienam. Lai tas paliek tikai mūsu starpā." Aizliegtais ābols ir garšīgāks par visiem citiem. Nepaieļauj garš laiks, kad noslēpums lido no daudzu draugu mutēm draugu ausīs. Vislabākais ir neuzņemties "noslēpumu" glabāšanu.

Visriebīgākā mēles lietošana notiek tad, kad klāt pie cita aprunāšanas tiek pielikta posta vēlēšana, vāciski "Schadewunsch". "To viņš ir nopelnījis no Dieva. Pagaidi, vēl nāks lielāks sods."

Ko tuksneša tēvi domāja par grēku piedošanu

Vecs noplisis kaŗavīrs jautāja abatam Sylvanam: "Vai Dievs piedod grēcīgam cilvēkam viņa nelietības?" Abats atbildēja: "Pasaki, dārgais, ja tavs apģērbs ir noplisis, vai tu sviedīsi to projām?" - "Nē, es viņu salāpišu un atkal uzvilksu mugurā." - "Līdzīgā kārtā Dievs salāpa mūsu dvēseles un ļauj mums dzīvot virs zemes," sacīja Sylvanus un vēl piemetināja, ja Dievs nesalāpītu mūsu dvēseles, debesu valstība būtu ļoti reti apdzīvota un Dievs justos ļoti vientuļš. Abats Apolinarijs jautāja abatam Athanazijam. "Ko lai es daru, ja kāds man uzplijas ar melnesību?" - "Ej projām no katras personas, kas pie katras tikšanās grib strīdēties," sacīja Athanazijs.

Vairums no mums iet cauri dzīvei, neapzinoties, ka ar mazām lietām mēs apvainojam līdzcilvēkus. Tiem, kas atturas no mēļošanas, būs daudz draugu un maz ienaidnieku. Nav vajadzības izvairīties no sabiedrības, bet milzīga vajadzība izvairīties no mēļošanas.

Atslēga cilvēka dzīves laimei nav cilvēka zemapaŗiņā, tā neslēpjas dzimuma organos, neatrodam to sirdī, ne arī kādā citā ķermeņa daļā, kā tikai mēlē. Dievs radīja katru cilvēka miesas daļu stāvus, bet mēli guļus un ielika to starp četrām sienām, lai mūs mācītu, ka spēja mēles valdīšanā dod spēju valdīt visas mūsu ķermeņa daļas. Ja mēs iegūstam gudrību, kad runāt, kā un ko sacīt, tad mēs tuvojamiem mūsu laimīgam galejām mērķim. □

Jānis Liepiņš, Floridā

KAFJA, KAFJA

Ko nerunātu daži kafijas mīļotāji, kafiju tomēr dzer kofeīna dēļ. Tādēļ man, piemēram, nav saprotams, kam tad isti tiek ražota dekafeinizētā kafija. Tiesa, to pērk. Viņdeja statistikā kafijas tasē ir no 110-150 mg kofeīna. Tēju arī dzer kofeīna dēļ, bet tādā pašā tējas tasē kofeīna būs 3-5 reizes mazāk. Kakao tasē tā būs pavisam maz, bet kokokolā skārdenē - kādi 40 mg. Mūsu kafijas dzēriji ik dienu patērē līdz 200 mg kofeīna, iespējams vienu no senākām narkotiskām vielām. Kaut gan vāja, tomēr narkotika, tāpat kā nikotīns un alkohols. Šajā ziņā vidēji statistiskais latvietis maz atšķiras no vidēji statistiskā francūza,

DV Latvijā strādā ar ideālismu un uzpurēšanos, atgādinot laikus, kad latvieši no bēgļu nometnēm iebruca ASV un vēlāk ar sirsniņu atbalstīja grūtdiepus un latviešu brīvības centienus. Tie prot dziedāt Latvijas himnu, bet daudzās citās vietās to tikai nospēlē. Cenas ceļas un nabadzība vairojas, korupcija ir plaši izveidota, lielos blēžus neaiztiek, visur manāmi "savi cilvēki", kas rūpējas par draugiem.

DV pārstāvniecība arodas patālu no Rīgas centra. To diezgan grūti sasniegt un atrast. Nacionālā organizācija Kanadā nodevusi \$ 40,000.-, lai uzceltu vai pirktu mājokli Rīgas centrā un dotu apmešanos DV pārstāvim.

Skatu un labsajūtu Rīgā, Uzvaras laukumā traucē piemineklis, kur revolūcijas dienās pulcējās latviešiem naidīgi spēki ar saviem karogiem un mitiņu runām. Nepatīkami noskatīties, ka pie Brīvības pieminekļa sardzes maiņā lieto "krievu soli", kas atgādina apspiestos laikus. Kāreiz īsu laiku lietoja latviešu soli, bet tas ātri pazuda. Latviešu tauta dzīvo lielā nabadzībā un trūcībā, kaut atrodami arī nedaudz bagātu latviešu.

Lielākā latviešu negatīvā pazīme ir apatija. Viņi ir sarūgtināti par zemes un mantu izsaimniekošanu. Latvieši tēvzemē ticēja ārzemju latviešu vadībai, bet tagad tie sarūgtināti par to, ka ārzemieki brauca uz Latviju meklēt laimi, bet neko nepanāca ne sev, ne Latvijai. Ir daļēja vilšanās par trimdas deputātiem, kas bija savtīgi laimes meklētāji. Daži cilvēki no ārzemēm ar latviešu organizāciju naudām brauc uz Latviju, bet nav neko spējuši padarīt Latvijas vai latviešu labā.

Antipš vispirms apmeklēja Latgali, iegriežoties Rēzeknē, Tilžā, Balvos, Daugavpilī un citās vietās. Daugavpilī DV priekšnieks ar palīgu izvadījās pa pilsētu, cietoksni un apkārtni. Tur kādreiz rikoja vasaras nometnes, tagad pie cietokšņa sabūvētas mājas. Tur apmetušies krievi. Tiem savi veikali, viņiem netrūkst ūdens un siltums, kas latviešiem parasti nav vai grūti dabūjami. Cietoksni nav neviena zemes sargu novietojuma. Kad Latvijas valsts prezidents Ulmanis viesojās Daugavpilī, bija lūgums, lai cietoksni novieto latviešu vienību. To solīja, bet nekas nenotika, Daugavpilī nav neviena latviešu bruņota vienība. Virsnieku sievas gaida viru demobilizāciju, lai varētu atgriezties Latvijā, kur viņām tik labi patīk. Ir bēdīgi, ka Daugavpilī cittaunieši ir 86%, bet latvieši tikai 14%. Pilsētas centra parkā ir liels piemineklis un vairāku svešu ģenerāļu statujas ar pievienotiem vārdiem. Vai tas nav kauns Latvijas valdībai, ka pilsētā ir tikai cittaunietu ģenerāļu statujas un varbūt arī paši ģenerāļi, izbijušie un tagadējie.

Latviešu leģiona kapos visiem apglabātiem ir balts krustiņš un ķēžu iežogojumi. Sarkanarmiešu kapi apkopti, uzpostas krāsotas ceļu gatves, ko veic kapu pārvalde ar savu budžetu, bet latviešu kapi stāv neapkopti.

Rēzeknē V. Antipš runāja Latviešu Nacionālās Neatkarības Kustības sanāksmē, kur bija ieradušies nacionālie partizāni un citi cīnītāji. Pēc runas nodziedāja Latgales himnu. Ciemiņš visur uzņēmts ar lielu sirsniņu. Tilžas mūzejā nodoti Bruņinieka Krusta kavaliera Roberta Ancāna un citu virsnieku uzņēmumi un sarakste.

Amerikas ciemiņa uzturēšanās Latvijā iznāca ilgāka nekā bija paredzēta. Bija domāts apmeklēt tikai 28 vietas, bet kopā sanāca 42. Lai iecerētos uzdevumus paveiktu, 2 reizes bija jāpagažina lidojuma biļetes uz ASV. Antipš apmeklēja Saeimas sesijas atļaušanas dienu, kur bija vajadzīga caurlaide. Viņš aprunājās ar Nacionālā bloka deputātiem, bet lai ko panāktu, vajadzīga kopēja saprašanās. Apmeklēja arī Izglītības ministru Māri Grinblatu. Antipš vēlētos, lai nacionālie spēki pārvaldītu svarīgākās ministrijas, secinot, ka Saeima nedomā par latviešu interešu aiz-

stāvēšanu, bet vairāk par zemes un īpašumu izsaimniekošanu. Latviskā Latvija, tā ir zudusi.

Antipš vēlas, lai DV saime būtu apvienota vienā kopējā, globālā apjomā, lai kopīgi varētu strādāt 7000 vanagi Latvijā un tikpat daudz citās zemēs. Ārzemēs materiālā bāze ir labāka, kaut vai daļēji. Vērojams, ka ne tikai ārzemēs, bet arī Latvijā vanagu nauda ne katru reizi aiziet pareizās vietās vai veidos. Sevišķi Latgalē vanagi atstāti pabērnu lomās, tur vajadzētu vairāk palīdzības. Vairāk atbalstāma jaunatnes patriotiskā audzināšana, varbūt sagādājot formas tērpus vanadzēniem ar visām nozīmēm, kas izmaksātu Ls 8.- katram. Jaunatnes atbalstam varētu kādā fondā iemaksāt ziedojumus, norādot, kam tie domāti.

Katru gadu notiek nacionālo partizānu salidojums. Šogad tas notika Ragu ciemā pie Tukuma. Bija ieradušies kādi 5 Saeimas deputāti. Pie apbedīto varoņu kapiem, blakus piemineklim bija goda sardze ar šautenēm. Ieradušies bija arī jaunsargi, daži formas tērpos, netrūka arī NDV un Zemes sargi. Atcerējās smagās ciņas pie Lestenes, Rumbām, Jaunpils un citām vietām.

Latvijā ir lielas transporta grūtības, autobusi pārpildīti. Visi braukt gribētāji tajos netiek. Tie neiet pēc sarakstiem. Dažas dzelceļa līnijas ir pārtraukušas pasažieru pārvadāšanu, un līdz ar to rodas pārpildīti autobusi. Vajadzīgs ilgāks laiks, lai brauktu no vienas vietas uz otru.

Tomēr arī celtniecība un citi darbi nesokas. Brāļu kapos pie ieejas stāv stalažas. Dīvos mēnešos tur nekas nebija pārmainījies.

Skolās vajadzīga patriotiskā audzināšana, Latvijas vēstures un ticības mācības grāmatas. Vecie pamazām aiziet mūžībā, jauniem jāpārņem darbs un atbildība. □

V. I.

=====

PBLA VALDES SĒDES LĒMUMI

Pieņemti 1996. gada 23. augusta sēdē, Rīgā

● Izsaka pateicību Ligai Rupertei un Ģimenes atbalsta koordinācijas centra (ĢAKC) darbiniekiem par veiksmīgo darbu un atbalsta L. Rupertes ieceri reģistrēt ĢAKC kā sabiedrisko organizāciju, kā arī iesaka meklēt līdzekļus ārpus PBLA, lai nodrošinātu ĢAKC darbības turpināšanu.

● Repatriācijas centrs sagatavos repatriantiem nepieciešamo informāciju, kuŗu PBLA nosūtīs Centrālajām organizācijām izplatīšanai savās valstīs.

● Valde dāvinās katrai skolai, kas piedalījās PBLA konkursā vidusskolēniem "Ārzemju latvieši - tautas sastāvdaļa?", sešdesmit Ulza Ģermaņa grāmatas "Latviešu tautas piedzīvojumi".

● Lūdz O. Celli sagatavot vēlēšanu likuma grozījumus, ko ieteikt Saeimas Juridiskajai komisijai, lai mēģinātu atrisināt problēmas, kas radušās Latvijas pilsoņiem ārzemēs vēlēšanu procesā. Likuma labojumus O. Celle sagatavos līdz š. g. decembra sākumam un nosūtīs ģenerālsekretārei tālākai nosūtīšanai Centrālo organizāciju priekšsēžiem izvērtēšanai.

Līdzīgi grozījumi tiks sagatavoti tautas nobalsošanas likumam, lai garantētu parakstu vākšanu arī ārzemēs.

● Pamatojoties uz Latvijas Republikas Saeimas 22. augustā pieņemto Latvijas okupācijas deklarāciju, PBLA valde savā 23. augusta sēdē nolēmj lūgt starptautisko tiesību speciālistu Dr. Ditrichu A. Loeberu sagatavot juridiski pamatotu dokumentu par Latvijas okupāciju. Sakarus ar Dr. Loeberu uzturēs PBLA valdes loceklis Vācijā Arturs Cipulis.

● Apstiprina Krievijas Latviešu Kongresu (KLK) par "biedru-kandidātu" līdz tam laikam, kad visas Centrālās organizācijas būs nobalsojušas par KLK uzņemšanu PBLA biedru sastāvā.

● Nolemj atbalstīt Valsts Bērnu klīniskās slimnīcas "Gaiļezers" bērnu kardioloģisko centru (autoklāva iegādei) no 1996. gada budžeta ar Ls 10,000.-.

Izmaksāt ALAI no 1996. g. budžeta \$ 7.500.- par PBLA biroja Rokvilē remontu.

● Nolemj sastādīt iespējami pilnīgu līdz šim trimdā un Latvijā publikāciju rādītāju, kurās skarti jautājumi par Latvijas valstij, zemei, latviešu tautai un Latvijas etniskām minoritātēm nodarītajām pārestībām PSRS un nacionālo-sociālistiskās Vācijas 50 gadu okupācijas laikā.

● Nolemj piešķirt Latvijas Aizsardzības spēku atbalsta fonda semināru sarīkošanai \$ 100.- no 1996. g. budžeta.

● Nolemj piešķirt OMF izglītības programmas uzsākšanas posmam \$ 2,500.- no 1996. gada budžeta.

● Par "Latvijas vēstures grāmatas vidusskolām" sagatavošanu nolemj:

a) turpināt uzsāktās grāmatas sagatavošanu ar līdzšīnējiem autoriem - Andri Tomašūnu un Gunāru Kurloviču;

b) pilnīgu manuskriptu, pirms "maketa" sastādīšanas, nodot rediģēšanai Rietumos dzīvojošai latviešu vēsturnieku grupai;

c) Rietumu latviešu vēsturnieku grupas vadītāja vārdam jāparādās kā redaktoram grāmatas titullapā kopā ar grāmatas autoru vārdiem;

d) augšminētie un citi nozīmīgi jautājumi jāizskaidro formālā rakstiskā līgumā starp PBLA un grāmatas autoriem;

e) parakstīt rakstisku līgumu ar paredzamās grāmatas izdevniecību par manuskripta faktuālā satura, uzņēmumu un dokumentu negrozišanu;

f) pirms grāmatas izdošanas jāpanāk Latvijas Izglītības ministrijas rakstiska piekrišana lietot šo grāmatu kā mācības līdzekli Latvijas vidusskolās.

g) PBLA valde apstiprina prof. A. Plakānu par A. Tomašūna un G. Kurloviča vēstures grāmatas vidusskolām manuskripta koredaktoru.

h) Attiecībā uz PBLA Kultūras Fondu PBLA valde nolemj:

a) paturēt PBLA KF naudas balvas un tās segt no organizāciju gadskārtējam iemaksām proporcionāli locekļu skaitam PBLA valdē - \$ 400.- par katru valdes locekli;

b) piešķirt izglītības un kultūras projektu atbalstam \$ 20,000.- PBLA budžetā;

c) uzdot Kultūras padomei izstrādāt iespējamus kultūras pasākumus un par šādiem projektiem informēt PBLA valdi līdz š. g. 31. decembrim. PBLA valde aicina jau tagad padomi apsvērt sekojošos iespējamus projektus:

- 1) trimdas kultūrvērtību pārvešanu uz Latviju,
- 2) trimdas mutvārdu vēsturi,
- 3) trimdas arhīvu apzināšanu,
- 4) trimdas vēstures dokumentāciju,

un lūdz dalībnieku organizācijas savās kultūras nozarēs aktivizēt padomes darbu projektu īstenošanā.

● Nolemj, ka turpmāk PBLA Talcinieku projekts finansiāli atbalstīs (pilnīgi vai daļēji sedzot ceļa izdevumus un mācību līdzekļus) arī Latvijas speciālistu studijas ārēmēs.

● Apstiprina 1997. gada budžetu \$ 320,000.- apmērā.

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDA PADOMES LĒMUMI

1. LBF padome nolemj ieguldījumu komitejas ieteikumus īstenot pakāpeniski tā, lai nezaudētu LBF līdzekļus, priekšlaicīgi likvidējot pašreizējos ieguldījumus, katreiz konsultējoties ar ieguldījumu komiteju, ja pārskaitāmā summa pārsniegtu \$ 50,000.-

2. Uzklāusot iepriekšējā LBF pārvaldes priekšsēža Ģ. Budkēviča paskaidrojumus par viņa darbības laikā iesāktu

ieguldījumu pieeju, padome pateicas viņam par sniegto informāciju un atzīst, ka padomei pagātnē vajadzēja veicināt labāku dialogu un ciešāk sekot ieguldījumiem.

3. LBF padome nolemj turpināt LBF aizdevumus pašvaldībām Latvijā un atvēl līdzekļus no LBF neaizskařamā kapitāla tā, lai aizdevumu kopsumma nepārsniedz \$ 500,000.-.

4. Attiecībā uz pagājušās padomes sēdes lēmumu, ieguldīt daļu LBF līdzekļu Latvijas valsts vērtspapīros, padome konstatē, ka LBF nav Latvijā reģistrēta organizācija un nevar to darīt, bet nolemj iegādāties šādus vērtspapīrus \$ 20,000.- vērtībā PBLA vārdā.

5. LBF padome pieņem noteikumus par pensijām PBLA un LBF darbiniekiem.

PBLA

OKUPĀCIJAS MŪZEJA FONDS Tam nepieciešama Jūsu atsaucība!

Mēs esam ieraudzīti! Beidzot arī Latvijas Saeima ir oficiāli pieņēmusi okupācijas deklarāciju, līdz ar to Okupācijas mūzeja Fonda darbība ik dienas kļūst nozīmīgāka; mūs respektē. To esat panākuši jūs, cienjamie OMF atbalstītāji, kas financējat šo lielo atgādināšanas darbu. Atkal reiz esam apliecinājuši mūsu varēšanu. Par to jums pateicīgi visi OMF darbinieki un daudzie OMF mūzeja apmeklētāji no visas pasaules.

Tomēr - mūsu darbs ir tikai sākumā. Daudz jau ir paveikts - atklātas izstādes par okupācijas posmiem līdz 1964. gadam, uzsākta nozīmīga dokumentu arhīva izveidošana un skolēnu izglītība, bet mūsu plāni, ieceres un vajadzības ir tālredzīgas. Minot tikai dažas: jāturpina ekspozīciju iekārtošana, arhīva profesionāla izveidošana, palīdzība vēstures materiālu sagādē skolu vajadzībām. Viss prasa līdzekļus un pašreizējo darbu.

Kā labi zinām, dzīves dārdzība Latvijā aug: ēkas uzturēšana, materiālu iegāde, darbinieku algas katru gadu prasa lielākus līdzekļus. Paredzētais OMF budžets 1997. gadā - aptuveni \$ 100,000.-. Latvijas valdība, lai gan solījusi, līdz šim līdzekļus nav atvēlējusi.

Tādēļ atkārtoti griežamies pie ārpus Latvijas dzīvojošiem tautiešiem ar lūgumu: palīdziet mums turpināt šo monumentāl darbu!

Varbūt varat pieminēt savai dzimtai atrautos, svešumā nomocītos radus vai draugus kādās atzīmējamās piemiņas dienās (kā to jau darijušas vairākas ģimenes), varbūt varat paredzēt ģimenes vai organizācijas budžetā gadskārtēju ziedojumu OMF.

Lūdzu, atceraties - mums tik ļoti, ļoti vajadzīga jūsu palīdzība!

Ziedojumi joprojām iesūtāmi: Okupācijas Mūzeja fondam, PBLA birojā, P. O. Box 4016, Rockville, MD 20849-4016, U. S. A.

Pateicībā,

Biruta Abula,

OMF Finanču lietvede

LATVIJA VASARĀ

Apciemojuma piezīmju turpinājums

Uz Latvijas pastkartēm pirms krievu okupācijas bieži vien bija redzams pasta zīmogs ar Latvijas kontūru un 2 ceļotājiem, zem kuŗas bija uzsaukums "Apceļo dzimto zemi!" To būs ievērojis katrs Latvijas pastmarku un pastkaršu krājējs. Apceļot Latviju, tiešām, ir vērts. Katrā apciemojuma reizē vajadzētu pakārtot kādu izbraucienu uz kādu nostūri, kuŗā vēl līdz šim nav būts, iepriekš papētīt, kas tajā pusē neparasts un ievēribas cienīgs. Latvija ir ne

tikai skaista, bet glabā visādus kultūras pieminekļus. Par pēdējiem sevišķi vērtīgas lekcijas sniedz līdzšinējais Kultūras ministrs Ojārs Spāritis. Ja rodas iespēja noklausīties kādu no viņa priekšlasījumiem, to nevajadzētu laist garām. Latviju apceļot var dažādi - kājām, ar velosipēdu, auto mašīnu, vilcienu, laivu. Viens no ērtākiem veidiem šobrīd varbūt ir izbrauciens ar autobusu, kuŗam līdz dodas persona, kas var tuvāk pastāstīt par vietām, kur ceļotājs nonāk. Parasti cenas nav pārāk augstas. Dienas laikā var iepazīties ar vairākām vietām. Šādā ceļojumā ir iespējams iepazīties ar pilnīgi svešiem cilvēkiem, ceļa biedriem, un atklāt, ka latvietis var būt atturīgs, var būt runīgs un var pat iepazīstināt citus ar lietām, kas varētu saistīt uzmanību. Latvijas apceļojumā tādu vietu un lietu netrūkst. Man šoreiz laimējās trīskārtīgi.

Pirmkārt, manas apmešanās mājas saimniece Velta Kalniņa sastāv kādā ceļojumu biedrībā, kas iecerējusi pēc gadiem doties uz Austrāliju. Šī biedrība jūnija beigās rīkoja izbraukumu uz dažām Kurzemes pilīm un vairākām baznīcām. Tas bija vienreizējs piedzīvojums. Vispirms, iegriezāmie Jaunmoku pili, kas atjaunota un kuŗā iekārtots Mežu departamenta muzejs. Pēdējais īpaši saistīja manu uzmanību, jo tas atsauc atmiņā bērnības gadus, kuŗus pavadīju Misā un Dignājā kā mežziņa dēls. Meži un mežsaimniecība man tuvi. Latvijā varbūt būtu sekojis tēva pēdās un nebūtu kļuvis par pārtikas zinātnieku un sabiedrisku darbinieku. Atceros, ka Misas upē bija daudz zalkšu. Šī čuska bieži vien devās pusdienas laikā sildīties iebrauktajās ceļu rumbās, kur tās nereti sabrauca zemnieku rati. Tā prata aptīties apkārt mātes piena spainim, kad viņa slauca govī un ieliekies tajā, lai padzertos svaigo gardumu. Dignājas "Latvijas mūža mežos" netrūka aļņu un meža cūku. Augsti kungi no Rīgas brauca medībās, un mēs, zēni, bijām dzinēji. Tajos kaŗa laikā mīta arī visādi partizāni. Bistami tie bija vācu okupācijas laikā. Mežā mēs zinājām visas labākās sēņu un ogu vietas, un dažkārt dabūjām birdināt lielas asaras, kad ganāmpulks, siseņu, mušu vai odu satracināts, iedrāzās visciešāk saaugušās eglītēs, no kuŗām to ar lūgšanos nevarēja dabūt arī. Tikai uz vakara pusi tas pats bija gatavs doties mājup. Šajā mūzejā redzēju izbāstus putnus medni un rubeni, dažādus mežsaimniecības darba rīkus. Izstādītajā formas tērpā varēju iedomāties savu tēvu. Žēl, ka šie nevarēju pakavēties ilgāk.

Ēdoles pils vēl ne tuvu nav atjaunota. Aci varējām iemest tikai pavisam mazā daļiņā. Pārējā vēl neapkota, auksta. Ēdoles baznīcā grezns altāris un kancele. Draudzē ap 50 locekļi. Ēdolieši izdarījuši kaut ko neparastu. Jusdamies savā baznīcā nomākti no veco koku ēnas, kas aizturējusi gaismas ieplūšanu, viņi izšķīrušies, ka kokiem pienācis laiks aiziet. Tos baznīcas tuvumā nozāģējuši. Un - baznīcā valda gaisma! Revolucionāri ir visos laikos!

Zlākās altāŗa gleznā attēlots Sv. Vakarēdiens. Baznīcas solu nodalījumos, kuŗos sēdējušas sievietes, uz ieejas durtijām uzgleznots kāds sievietes tēls. Draudzē ap 75 locekļi. Kāds no izbrauciena dalībniekiem zina pastāstīt par Zlēku traģēdiju, kas notikusi II pasaules beigu posmā, kad tur vācieši, gribēdami iznīcināt kureliešus, nogalinājuši daudzus nevainīgus zlēkiešus.

Ugāles baznīcas altāris jau pavisam atšķīŗas no iepriekšējiem. Tā altāŗa telpā skatāmas skulptūras. Šeit uz zinām, ka kuŗbūvniecībai Kurzēmē hercogu laikā zaudējot nozīmi, Ventspils kokgriezumu skolas kokgriezēji sākuši pievērsties baznīcām. Tā Ugālē radies baroka stila ērģeļu šedevrs, kas darināts no nekrāsotas liepas. Ērģelēm divi prospekti - lielais un mazais. Ērģeļu spēles laikā kokā grēbti ērģeļi plīvinot spārnus. Draudzē ap 150 locekļi, kas pašu spēkiem veic atjaunošanu.

Pārbraucam Engures upei. Libju valodā Engure nozīmē jot zuti.

Kā pēdējo no Kurzemes baznīcām redzam Ungurmuižā. Tā celta 1594. gadā. Tās altāris sevišķi grezns un plašs. Līdzīga neesot visā Latvijā. Tam trīs daļas: pirmajā gleznā Kristus augšāmcēlšanās, otrajā Ģetzemanes dārzis, bet trešajā - Golgāta. Tā priekšā milzīgs kapakmens, zem kuŗa atdusas tās cēlēji - vīrs un sieva. Baznīca līdz pat 1980. gadam kalpojusi mazai draudzītei. Tad tajā pa vaļēju vietu jumtā ielauzušies jaunieši un šo to sabojājuši. Lielākās vērtības tad tiek aizvestas un Talsiem un draudzes darbošanās pārtrūkst. Tagad tās atgriezta. Kropluktuŗos nav elektrības spuldžu, kā tas bija iepriekšējās. Tiek dedzinātas dzīvas sveces. Altāri un kancele notīrījusi jauna arhitektūras studente kā savu mācību projektu. Šobrīd draudzē 160 draudzes locekļi. Baznīcu uztur īpašnieki, kas dzīvojuši muižā, kas tagad atrodas privātās rokās.

Greznas ir šīs Kurzemes baznīcas!

Savā šī ceļuma laikā vēl izbraucam cauri Raga ciemam - dzejnieka Imanta Ziedoŗa dzimtenei - Bigauņciemam, ko dibinājuši igauņi, un Jūrmalai.

Tagad, kad šīs vietas ir zināmas, pastāv iespēja, ka nākamreiz Latvijā kādu no tām varēšu apskatīt tuvāk. Citos izbraukumos šajā vasarā vēl izdodas iepazīties ar trim citām baznīcām - Aizputē (viena no vecākām, celta 1252. g.), Ogrē un Aknīstē. Visām savas īpatnības. Gūts vispārējs ieskats par šo celtniecību un arhitektūru. Tas paplašina redzes loku.

Labi pavadīti izrādās arī mana saimniece V. Kalniņa un redaktors Gunārs Birkmanis, kas mani iepazīstina ar Gaujas ieleju un Cēsīm. Gunārs Birkmanis ir ne tikai personība, pastkaršu tikla veidotājs ar savām fotogrāfijām, bet arī vesela zinību klēts. Viņa arhīvos, smadzenēs un kabatās ir tik daudz ziņu par Latviju, ka var viņā klausīties bez apstājas. Mana nelaime tikai tā, ka es pats arīdzan esmu runātājs un jaucos viņam vidū. Tā nu mēs abi varam nemanot aizlaist stundu pēc stundas. Tas notiek ceļā uz Pipariņiem, kur jūnija beigās notika Latvijas Daugavas Vanagu lielais saiets ar vairāk kā 900 dalībniekiem. Gaujas parks, tik tiešām, ir burvīga vieta. Tajā var justies kā Dieva ausī. Iepazīstos ar skulptoru Jansonu, seniora un juniora, darbiem. Jāfotografē, lai kas paliktu vairāk kā tikai atmiņā. Redzu Zvārdes iezī, Ērģļu lizdas un uzrāpjos pat Turaidas torni bez aizdusas (pēcāk skurinos, kāda, varbūt, aplama uzdrošināšanās; no otras puses, uzmanīgi darot, tāds mazs slodzes pārbaudījums; bet tomēr man bistami bez ārsta klātbūtnes, bet cilvēks jau bieži tā pilnīgi neapdomā, ko dara). Pēcseku nebija.

Pipariņu sanāksmē sabiju tikai sākuma dienu. Ja nu rīkotāji bija cerējuši uz abu DV nogrupējumu apvienošanas dienas nobeigumā, tam aukstu ūdeni uzlēja viens no apsveikumiem, kuŗš uzbruka galvenajam organizētājam bez žēlastības, viņaprāt, "skaidrā valodā". Mutē radās tāda sāļa piegarša. Un gadījās atklāt, ka ir jau vēl citi nogrupējumi. Tā ir cilvēki, kas domā, ka pret patreizējo valdību ir ne tikai jācinās, bet jāņem rokās ieroči... Lai nu Dievs pasarga no tā. Diezgan latviešu ir iznīcināts. Tādu postu nedrīkstam piedzīvot. Pie pusdienu galda, kas bija vienkārši burvīgs un maksāja vienu latu, satiku Jēkabpils DV nodaļas vadītāju, vanadzi, kas uzzinājusi, ka braucu uz Aknīsti un ka esmu pa daļai jēkabpilnieks, aicināja ciemā. Citā izbraukumā šo laipno piedāvājumu arī izmantoju. Lielo ēdāju pulku vanadzē pabaŗoja rekorda gaitā, smaidīgas un laipnas. Nevienam nekas netrūka. Tas radīja labsajūtu. Iepriecināja arī jauno vanadzēnu sejas. Cik neparasti - vanagu saimē jaunatne! Še jāpiezīmē, ka Latvija šobrīd var paēst labi un samērā par pieticīgām cenām. Protams, iespējams doties arī uz dārgām greznākām vietām, piemē-

ram, Romas viesnicu, kur ar vienkāršiem grašiem cauri netikt.

Uz Jēkabpili, Aknisti, Dignāju, Zasu un Sēliju mani un skolas biedru Arvidu Janušķevicu ved radnieks no Aperānu dzimtas celma, savā spēcīgajā džipā. Viņa dzelzs kumeļš var izbaukt visādus ceļus un viņš ar to brauc kā ar rotaļlietu. Šis brauciens ir bagāts pārdzīvojumiem, jo ved uz to pusi kur savā laikā nodzīvoti 10 mūža pusaudža gadi. Pa ceļam gadās iegriezties vēl vienā baznīcā - Biržos, kas pilnīgi izpostīta un ko tagad atjauno. Tajā bijusi iekārtota pufaiku ražotava. Pagalmā saglabājies Anša Liventāla kapakmens un atdusas vieta. Par skaisto Sēliju man vēl izdodas pastāstīt netaisnībai Osānu Kārlim, kam šis dzimtais Latvijas zemes stūris bija sevišķi tuvs, tāpat viņa dēlam Indulim, kas tur bija viesojies pirms pāris gadiem. Jutos gandarīts.

Jēkabpili ciemojos jauniegūtās pazīņas namā, kurā atrodas biroja telpas DV nodaļai un arī represētiem. Smaidīgā dāma, advokāte, atguvusi divus lielus namus kādam Austrālijas latvietiem, kas par tik veiksmīgu darbu vienu atvēlējis viņai un pieminētajām sanāksmju telpām. Otrā atrodas Jēkabpils spiestuve, ko viņa pārtrauga. Tajā pašā laikā tur viesojas kāds cits austrālietis, kas, kā viņš pats sacīja, esot atbraucis "visu pārbaudīt" un atradis "visu vislabākā kārtībā". Jūtamies kā "savās mājās". Jēkabpiliete ir tik laipna un izdarīga, ka nav brīnums, ka viņa ar varējusi tikt galā ar patreizējās Latvijas valsts ierēdņiem. Uzņēmīgu un veiksmīgu cilvēku netrūkst arī Latvijā.

Māc. A. Bobinska dzīves biedre mūs uzņem ar palaušanu, jo mācītājs vēl nav atgriezies no Jēkabpils, kurp aizvedis kādus slimniekus, un izrāda baznīcu un draudzes īpašumu ap to. Tajā labi iekopts dārzs. Pašā baznīcā redzam jauno altārglezni, kas darināta Latgalē. Kaut kur sienā izlauzušās kāda koka, kas pats iedēstījies baznīcas sānos, saknes. Draudze lieto jaunās dziesmu grāmatas. Ģimenē 7 bērnu pulciņš, kas aptēkā māti kā bišu strops. Pats mācītājs smaidīgs, stāsta par savu darbu un ir pateicīgs par atbalstu, ko esmu viņam atvedis no Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudzes. Šī ir patīkama tikšanās. Domāju, ka mūsu draudžu locekļiem vajadzētu biežāk iegriezties savās mūsu draudzēs un iepazīties. Tas veidotu garīgu tiltu pāri okeanam.

Vispār, tikšanās ar latviešiem Latvijas laukos mani stiprina. Tur redzu līdzīgas sejas, kādas iespiedušās manā atmiņā no jaunības laikiem. Vējā appūstas. Seju pantos ierakstīti dzīves pārdzīvojumi. Jaunajās - dzīves spars, griba darīt lietas citādi, par ko rūc viens otrs vecais. Nu, kas citādi, tāpat kā pie mums. Un kad mēģinu aizrādīt, ka lietas Latvijā maz atšķiras no dzīves šeit, Montrealā, tad viens otrs noskaišas. Es nesaprotot, ar mani nevarot runāt, jāstāvo klusu, jo tik slikti kā Latvijā nekur nevarot būt... Bet īstenība nu ir tāda, ka pie mums Montrealā, kvebekiešu saimē, nabadzība un bezdarbs ir lielāks, tāpat vardarbības. Ar tiešo pensiju neviens nevar īsti izdzīvot, ja nav paša radīti pensiju fondi vai citi blakus ienākumi. Turklāt latviešu pensionāriem lielākā dzīves daļa jāpavada vientulībā, jo uz latviešu saietiem tiem iespēja tikt tikai pāris reizes mēnesī. Nu, ko nu Jūs?! Un Jūs - Jums ir kaut kas tāds, kas mums nav - Jums ir Latvijas zeme zem kājām un Jums ir iespējams tagad savu likteni kalt! Mums tas arī jādara, kad pēkšņi un negaidīti atlaiž no darba un jaunu nav tikpat kā nekādas iespējas atrast. Jātiek galā. Ar žēlošanos ne viens, ne otrs mēs tālu netiksīm.

Piedodiet, ka šo turpinājumu noslēdzot piesitās tāda neparasta nots, kurā šad un tad saklausīju šī gada vasarā Latvijā. □

/ Turpmāk vēl. /

Mārtiņš Štauers

VĒSTULE NO LATVIJAS
Montrealietei Alisei Grintālei

Labdien, Alise!

Jūs savā vēstulē atrakstījāt, ka vēlētos, lai es pastāstu par savu skolu. Principā es neesmu nekāds liels rakstītājs un tamdēļ es nerakstišu īpaši daudz.

Savā skolā es tagad mācos par kalēju. Katrā ziņā tas ir interesantāk nekā var iedomāties. Mums tur māca kalt gan svečturus, gan krāsns piederumus, gan atslēgas un vēl daudz ko citu. Katrā ziņā kalēja amatam ir vēl otra puse. Tā ir daudzreiz interesantāka. Šī otra puse ir ieroču kalšana, kur mēs kaļam zobenus, nažus, šķēpus un bultu uzgaļus. Tie visi ir stingri taisīti pēc viduslaiku paraugiem. Pagaidām es visus šos ieročus taisu priekš sevis., jo es esmu iestājies Latvijas Kara Vēstures Klubā, Zobeņbrāļu ordenī. Šajā klubā mūsu uzdevums ir imitēt senās kaujas. Nesen šādu kauju imitācija notika Siguldā, Turaidas pili.

Tur notika zobenciņu demonstrējumi un loka šaušana. Loka šaušanā man uzsmaidīja laime un es ieguvu 1 vietu un dabūju sudraba medaļu. Pārējām vietām bija bronzas medaļas. Tas, laikam, arī būtu viss.

Vienīgi es gribētu uzzināt, vai jums Kanadā arī nav līdzīgu organizāciju, ar kurām es varētu uzturēt sakarus.

Visu labu,

Krišs

☒☒☒☒☒☒☒☒☒

WITH THANKS

Dear Mr. Stauvers,

For many years it was a pleasure to meet you at the "Baltic Evenings" and other similar events, as you and I tried to work for the best interests of our native countries when they were under the Soviet occupation.

I always was interested to read MLB Ziņotājs and admired your effort to edit and publish it, and watching its improvement.

But age started to slow me down already several years ago when muscular degeneration started in my eyes. Reading became possible with special ccTV apparatus, and kept progressing. Now it has become quite limited, therefore it is practically impossible even to follow MLB Ziņotājs because of time limitation. Therefore, regretfully, it is time to stop sending it to me.

With many thanks for the past issues, I wish you the best success to continue editing and publishing.

Sincerely yours,

J. V. Danys,
Ottawa, Ontario

♥ Thank you and good luck, dear friend!

Editor

☒☒☒☒☒☒☒☒☒

DV JAUNAS VADĪBAS CERĪBĀS

Ir atkal apritējuši 3 gadi un lielā, kādreiz vienotā un saliedētā Daugavas Vanagu organizācija, kas vēl pirms 4 gadiem nedalīti bija ieguvusi mūsu tautas respektu un atzišanu dzimtenē un arī šajā krastā, atkal ir nostādīta liela un svarīga uzdevuma priekšā - mūsu augstākās vadības vēlēšanām, kurā rezultāti var izšķirt šīs organizācijas nākotni - būt vai nebūt, pastāvēt, vai tikt sadrupinātai vēl jo vairāk. Šie rezultāti dos mums, vanagiem un vanadzēm, ieskatu, gaismu par to, kāda būs mūsu organizācijas nākotne, tuvākā un tālākā. Tie dos arī mums cerības vai šaubas par abu Daugavas Vanagu nogrupējumu apvienošanos dzimtenē un, jo vēl vairāk, par vienas vienīgas glo-

LUDVIGS ALBERTS KALNIŅŠ

bālas DV organizācijas izveidošanu pasaules mērogā. Tie arī dos mums cerības kļūt un palikt mūžam vienotiem, vai arī būt dalītiem, sašķeltiem, kur katra puse meklē otrajos nevis pozitīvo un labo, skaisto, bet gan negatīvo, aizmirstamo un peļamo, necenšoties izraut vispirms baļķi no savām acīm, jo tāds tur ir, bet gan meklēt skabargu otra acīs, jo arī tāda tur redzama.

Gaidāmām maiņām - vēlēšanām ir izraudzīti divi kandidāti, esošais DV CV priekšsēdis Jānis Frišvalds, kas šajā darbā jau pavadījis 23 gadus un varbūt arī paguris un jaunais, jaunu ideju, jaunu domu un jaunas pieejas meklētājs - ilggadīgais Daugavas Vanagu Kanadas valdes priekšsēdis Varimants Plūdons. Abi viņi ir labi zināmi un pazīstami plašākai DV saimei un arī tiem, kas nesastāv šajā saimē, bet regulāri atbalsta tās darbu un mērķus. Bet katram no tiem ir citāda pieeja, citādi uzskati un citāda pārlicība, it sevišķi, kas attiecas uz apvienošanas, ķildu un nesaskaņu izbeigšanu un ilgi gaidīto rokās sadošanu. Tas vēl līdz šim, vairāk kā 4 gadiem, šķiet, nav bijis patreizējās augstākās vadības mērķis, nemaz nerunājot par mudinājumu un atkārtotiem zemju valžu rezolūciju iesniegumiem. To visu varētu salīdzināt ar arāju dzimtenes tūrumā, kas, nepametot galvu atpakaļ, vēl arvien turpina dzīt savu iesāktu vagu, pārlicībā, ka cita, labāka ārja nav un aršana jāturpina tā, kā to darijām agrāk, neskatoties uz jauniem negatīviem apstākļiem, nedz arī to, ka arkls iedzīts purvā, un, lai tiktu no tā ārā, - jāmaina virziens. Bet to izdarīt nav viegli, jo trīs arklā iejūgtie zirgi, labi pazīstot paša ārja stūrgalvību un citas viņa vājās pušes, sāk kosties savā starpā, un arkls purvā slid arvien dziļāk. To saredz mūsu bijušie ciņu biedri - vecie kaņavīri, bijušie partizāni, Sibīrijas vergu ceļu gājēji, izsūtītie uz nāves noietnēm un arī pati tauta, kā dzimtenē, tā arī šeit, rietumos. Lai palīdzētu izvilkīt šo purvā iestigušo arklu, viņi sadodas rokās, apziņā, ka, ja nekas labs nav sagaidāms no mūsu DV augstākās vadības, mums pašiem jāliek rokas pie iestigušā arkla. Klusēt un gaidīt, cerēt bezcerībā uz maiņām no patreizējās vadības vairs nedrīkstam. Pašiem mums jādara viss iespējamais, jo tie, kam tas būtu jādara, nevēlas vai nevar nekā panākt. Četri gadi bija pietiekoši ilgs laiks, lai mēs saredzētu kādus pozitīvus rezultātus, vismaz saukļus un azicinājumus, ierosinājumus un priekšlikumus, kas mūs vestu uz vienotības ceļa, lai mēs visi - vanagi un vanadzies, kā dzimtenē, tā arī rietumos, kļūtu vienoti, kopīgiem sapņiem un vienādām cerībām, dzīvot, strādāt un domāt nevis par dažu personu augstā krēsla pasargāšanu zem viņu sēdvietām, bet gan par savas tautas, savas dzimtenes Latvijas rītdienu. Vārdi jāpārvērš darbos un klusums skaļumā. Lai mūsu apzināti skaustā, šķeltā, kaļos un izsūtīšanās izmocītā tauta varētu palikt dzīva un pārdzīvot okupantu radītās grūtības un viņu, mūsu tautas ceļā spaustos šķēršļus, ar mērķi noslaucīt latviešu tautu no zemes virsas un mūsu dzimteni Latviju izdzēst no pasaules kartes, mums ir tikai viens ceļš, diemžēl vienīgs, kā no tā izsargāties, lai tas nenetiktu - sadošanās rokās, vienā nesalaužamā un nelokamā saimē ar saukli: "Ne sev, bet Latvijai es dzīvoju!", kā to darīja mūsu strēlnieki, atbrīvotāji un legionāri Otrā pasaules karā. Mums jāattīra mūsu dzimtene no okupantu ievāzātiem netikumiem, no viņu atstātām mēslu kaudzēm, no vodkas plūdiem un mahorkas dūmiem. Mums katram jāpārdzīst jaunai, labākai, gaišākai un tirākai Latvijai, kur valdītu tikai viena Daugavas Vanagu globāla mēroga organizācija, taisnīga, godīga, patiesa un vienota, ar vienu mērķi un vienu uzdevumu - dzīvot Latvijai un savai tautai. □

Skrastiņu Indulis

♦ Balsošanas zīmes jāiesūta līdz 30. oktobrim.

1996. gada 11. septembrī, Leikšoras slimnīcā pēc isas slimošanas negaidīti mira tēlnieks un gleznotājs **Ludvigs Alberts Kalniņš**. Pirms dažām dienām viņš piedzīvoja savu 84. dzimšanas dienu.

Ludvigs Kalniņš piedzima 1912. gada 7. septembrī, Rīgā. 1940. gadā beidza Latvijas Mākslas akadēmiju. Kā Humbolta stipendiāts II pasaules kara gados papildinājās tēlniecībā Drēzdenes mākslas augstskolā.

1948. gadā kopā ar dzīves biedri Alisi izceļo uz Kanadu un apmetas uz dzīvi Montrealā. Kādu laiku strādā kā tēlnieks baznīcu izdaiļošanā. Tad sevišķi sekmīgi darbojas kā dažādu skatlogu un veikalu dekorators. Izveido pats savu darbnīcu, kuņā dekoratīvās mākslas darbiem darina īpatnas krāsas keramiku un keramikas skulptūras. Jau Vācijas laikā izgatavojis skulptūru kolekciju, kuņā redzami dažādie latviešu tautas tērpi. Tā bieži izstādīta reprezentatīvās izstādēs. Veselu viņa mājas sienu rotā keramikā darinātas maskas. Bija iekļūts tēlnieks, kas darināja dažādas tematikas skulptūras marmorā un keramikā. Bija iecienījis dažādus putnu motīvus, sportistu tēlus un arī pat politisku tematiku. Nodarbojās arī ar glezniecību.

Pēc neatkarības atjaunošanas Latvijā, tur bija uziets arī viņa liela apmēra diplomdarbs. Tam bija daudz smagu bojājumu, bet interesentu un labvēļu grupa darbojās ap tā atjaunošanu. Vai tas tai ir izdevies visā pilnībā, šobrīd nav zināms.

Apbrīnojama bija viņa izdoma. Vienmēr meklēja jaunas pieejas un tematiku savai mākslas izpaušmei, ko it sevišķi redzējām arī viņa ik mēneša MLB Ziņotāja vāka zīmējumos, kas ir L. Kalniņa mantojuma klāsts pats par sevi - 240 darbi! Vienmēr laikā. Redakcijai un lasītājiem viņa sniegums ļoti pietrūks

Ar saviem darbiem piedalījies dažādās izstādēs Latvijā, Vācijā, Kanadā, un kopā ar dzīves biedri Alisi rīkojis vairākas personālizstādes. Viena no pedējām notika pirms nedaudz gadiem LNAK sesijas laikā, Toronto, izpelnoties sevišķu atzinību.

Aktīvi piedalījās Latviešu Jaunatnes Dziesmu svētku rīkošanā ar māksliniecisko padomu, vairāku mākslas skašu iekārtošanu. Montrealas latviešu sabiedrībā arvien dekorēja sarīkojumu telpas nacionālos sarīkojumos, un pēc Latviešu Sabiedriskā centra izveidošanās, bija tā mākslas komitejas vadītājs. Viņa vadībā centrā tika izkārtas tam dāvinātās gleznas un rīkotas citas izstādes. Gadāja par dekorācijām daudziem sarīkojumiem, kā Aprīļa joks, tirdziņiem, dažādiem gada svētkiem. Šie bija sniegumi paši par sevi, kas arvien iepriecināja sarīkojumu apmeklētājus.

Savā laikā bija Montrealas Pāvila draudzes revīzijas komisijas loceklis. Daudzus gadus strādāja Sabiedriskā centra valdē, kā arī Latviešu mākslinieku biedrībā Latvī. Piedalījies visās mākslas izstādēs Kanadas latviešu dziesmu svētkos.

Viņam labi padevās rakstīt isus ziņojumus, ar kuņiem iepriecināja MLB Ziņotāja lasītāju saimi.

Bija Montrealas Latviešu Biedrības goda biedrs. Katrā ziņā latviešu sabiedrība zaudējusi redzamu latviešu mākslinieku un diženu Latvijas dēlu, kam bija tik daudz dažādu dotību un spēja iepriecināt savus cienītājus.

Pēc viņa skumst dzīves biedre Alise, radnieku pulciņš un visa plašā latviešu sabiedrība Montrealā un ārpus tās, it sevišķi latviešu mākslinieki visā pasaulē.

Pedēja gaitā L. Kalniņu no Collins bērnu nama 14. septembrī izvadīja māc. R. Caune un liels pavadītāju pulks. Soloisti bērēs bija Laura Padega-Zāmurs, Uija Padega-

+ Ludvigs Alberts Kalniņš

Grendze un Jānis Mateus, ērgelnieks Andrejs Vitols. Atvadu vārdus ev.-lut. Trisvienības draudzes vārdā teica Jānis Mateus, Latviešu Sabiedriskā centra vārdā - Augusts Pušpurs, Montrealas Latviešu Biedrības un Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku padomes - Roberts Klaiše, ģimenes vārdā Richards Grigors, Pēteris Miķelsons un Katrīna Mateus.

13. oktobrī viņa pelnu urnu apbedīs Katskiļos.

Bēru mielastu Latviešu centrā bija sagatavojušas centra un latviešu biedrības dāmas. □

M. Štaubers

KONRĀDS STRAZDIŅŠ

1996. gada 16. augustā, Toronto, miris **Konrāds Strazdiņš**, agrākais montrealietis un sevišķi čakls filatēlists un žurnālists par filatēliskiem jautājumiem.

Par sevi Konrāds ir atstājis visai skopas biogrāfiskas ziņas. Viņš dzimis 1912. gada 9. aprīlī, Vaiņodē, kur aizvadīti arī bērnības un jaunības gadi. Seko II pasaules karš un bēgļu gaitas Vācijā, tad dzīve Holandē un Kanadā.

Līdzīgi jau varētu uzrakstīt daudziem dzīves stāstus, bet K. Strazdiņam atšķirībā no citiem sirdslieta (hobijis) bija pastmarku krāšana. Montrealā, tiekoties ar līdzīgi "apsēstiem" latviešiem, rodas doma par organizēšanos. Latviešu Filatēlistu Apvienība (LFA), kāda tā ir tagad, ir daudzu entuziastu veidota, bet visus ar organizēšanos saistītos darbus un saraksti gan ir paveicis Konrāds Strazdiņš. Kas gan var saskaitīt vēstuļu rakstīšanai veltītās stundas un ar to saistītos pasta izdevumus? Pārējie iniciatori un vēlāk pievienojušies arī ir veikuši savu daļu, bet tas nemazina Konrāda darbu un nozīmi. Ja LFA šodien apvieno latviešu filatēlistus visā pasaulē, tad tas ir neapšaubāmi pirmo rosinātāju, un starp tiem pirmā vietā ir Konrāds Strazdiņš, nopelnis. Par LFA izveidošanos ir sīkāk aprakstījis pats K. Strazdiņš, arī vēl LFA žurnāla 200. numurā, 1995. gadā.

Kādam cilvēkam esot smagi slimam, mēs apceram višādas iespējas, tomēr, kad notiek jaunākais, izjūtam to kā smagu sitienu. Tā tas bija ar Konrādu Strazdiņu, kurš slimoja jau vairākus gadus, gan vieglāki, gan smagāki. Vēl pēdējos Kanadas latviešu dziesmu svētkos Kanadā, kas notika Toronto šo vasaru, Konrāds filatēlijas izstādei bija sagatavojis klāstu, kaut pats uz izstādi nevarēja atnākt.

Tad negaidot ziņa, ka 16. augustā Konrāds jau devies mūžības ceļos. Konrāds Strazdiņš savus pastmarku albūmus ir aizvēris...

Viegla smiltis!

J. Ronis

Mūžībā aizgājis tēlnieks

MLB goda biedrs

LUDVIGS ALBERTS KALNIŅŠ

Dzimis 1912. g. 7. septembrī, Rīgā
Miris, 1996. gada 11. septembrī,
Montrealā

Tavās rokās arvien
Ziedēja mākslas orchideja,
Izjusta, skaista...

Tevi pateicībā piemin

Montrealas Latviešu Biedrība

Mūžībā devies mūsu apdvesmotais
mākslinieks

LUDVIGS KALNIŅŠ

Dzimis 1912. g. 7. septembrī, Rīgā
Miris 1996. g. 11. septembrī, Montrealā

Tava dāsnā mākslinieka
Roka mūs iepriecināja

Sirsniņā pateicībā

Tevi piemin

MLB Ziņotāja redakcija
un
redaktors

Aizsaules dziesminieku pulkiem
pievienojies

tēlnieks - mākslinieks

LUDVIGS KALNIŅŠ

Dzimis 1912. g. 7. septembrī, Rīgā
Miris 1996. g. 11. septembrī, Montrealā

Kā spoža zvaigzne
Tu spīdēji savas
Mākslas debesīs.

Tevi piemin

Latviešu Jaunatnes Dziesmu
Svētku Padome

Laipni lūdzam montrealiešus uzrakstīt savus dzīves stāstus. Mums tik bieži pietrūkst pietiekamu ziņu, lai varētu sastādīt piemiņas rakstus mūžībā aiziešanas gadījumos. Nododiet tos saviem tuviniekiem. Gribam pieminēt visus, kad šķiršanās laiks ir pienācis.

Ļoti cienijamo un ilggadīgo draugu

LUDI KALNIŅU

pieminot.

Es lūdzu Dievu par Jums,
Savas bērna dienas pieminot,
Tad, kad es ar Jums iepazīnos.
Nezinu, kāpēc man nebija lemts
Jums pēdējo ar Dievu teikt.

Draudzīgā sirsniņā,
Dieva mieru vēlēdama,

Adrianna McGrath,
Montrealā

Ar skumjām paziņoju, ka bijušais montrealietis
Montrealas latviešu katoļu kopas bijušais, ilggadī-
gais sekretārs

JĀNIS PEIČS,

dzimis 1905. gada 21. augustā, Priekuļu pagastā,
Latvijā, aizgāja mūžībā 1996. gada 27. augustā,
Sault Ste. Marie, Ontario.

Par viņu skumst sieva Antonija, meita Vija ar
vīru Marc, Sault Ste Marie, Ont., un meita Aija ar
ģimeni Otavā, Ontario.

Antonija Peičs

PATEICĪBA

Sirsniņa pateicība visiem, kas izteikuši man līdz-
jūtību mana dzīves drauga

RICHARDA ARTŪRA TŪTERA

aiziešanā Dieva mierā.

Sirsniņš paldies māc. Rasmai Caunei, solistam
Andrim Gūtmanim, ērģelniekam Andrejam Vitolam,
draudzei par skaistajiem ziediem, M. Štauvera kun-
gam un R. Karlsona kungam par izjustiem vārdiem.
Eduardam un Verai Auderiem, Elvirai Vitols, Alisei
Kalniņai, Zentai Tilgai, Birutai un Mirdzai Kalacis
par lielo palīdzību.

Marija Tūters

PATEICĪBA

Mūsu 50 gadu laulības dienas atcerē sirsniņi
pateicamies māc. Rasmai Caunei, pensionāru apvie-
nības priekšniekam V. Paegles kungam, čaklajām
dāmām par garšīgo mielastu un visai pensionāru
saimei par skaistajām rozēm, ziediem, laba vēlēju-
miem un sirsnīgo draudzību.

K. un V. Nikiforovi

Pateicība

Montrealas Latviešu skola sirsnīgi pateicas par zie-
dojumiem, kas saņemti Annas Šusko piemiņai.

Saņemti ziedojumi no: B. & L. Ozoliņiem, M. &
Waldron, V. Miķelsones, E. Johansonas, K. Mateus, B. &
S. Dreimapiem, I. Valdmanas, J. & K. Johnston.

Montrealas latviešu skolas
saime

PATEICĪBA

Izsaku sirsnīgu paldies māc. Rasmai Caunei,
solistiem Jānim Mateus, Laurai Padegai-Zāmurs,
Uijai Padegai-Grendze, ērģelniekam Andrejam Vito-
lam par mana vīra

tēlnieka

LUDVIGA KALNIŅA

izvadišanu pēdēja gaitā.

Paldies par atvadu vārdiem Jānim Mateus no
Trīsvienības draudzes, Augustam Pušpuram no
Montrealas Latviešu Sabiedriskā Centra, Robertam
Klaišem no Montrealas Latviešu Biedrības un Lat-
viešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomes, Richar-
dam Grigoram, Pēterim Miķelsonam un Katrīnai
Mateus.

Paldies Montrealas Latviešu Sabiedriskā Centra
un Montrealas Latviešu Biedrības dāmām - Annai
Skujiņai, Veltai Ozolai, Norai Saletes, Ņinai Kajaks,
Inārai Leimanei, Rasmai Leimanei, Rutai Leimanei,
Gitai Lukstiņai, Annai Kreipānei, Dzidrai Innus,
Veltai Gūtmanei, Almai Gūtmanei, Anitai Porietei-
Bedard, Mērijai Vikmanei, Margai Lūsei, Lūcijai
Plūmei, Lidijai Stadiņai un visām citām, kas Veras
un Eduarda Auderu vadībā klāja bērnu mielastu
Montrealas Latviešu Sabiedriskajā Centrā 14. sep-
tembrī, visiem viņa pavadītājiem un lielajiem palī-
giem grūtā brīdī - Birutai un Laimonim Ozoliņiem.

Alise Kalniņa

NĀKOŠAIS SŪTĪJUMS UZ LATVIJU

Kā jau tas MLB Ziņotājā norādīts, nākošā palīdzības
saiņu akcija uz Latviju notiks laikā no 16. līdz 17. ok-
tobrim, Latviešu centrā, kur pirmajā dienā - 16. oktobri
saiņus pieņems no plkst. 11:00 līdz 17:00, bet otrajā - 17.
oktobri no plkst. 11:00-19:00. Uz šīm divi dienām tiks arī
pasūtīnāta kuģa kravas tvertne saiņu iekraušanai. Vēl ar-
vien cenšamies atrast cenas izdevīgākām nosūtīšanas vei-
dam un arī aģentūru, bet, liekas, ka mums būs sūtīšana
jādara kā līdz šim - māc. A. Celma un B. Logina vadīto
organizāciju LL-LK, tas ir, Latviešiem Latvijā - Latvieši Ka-
nadā, kuģa ir ieguvusi pilnas tiesības saiņu pārsūtīšanai uz
Latviju no Latvijas Iekšlietu ministrijas.

Lietosim vecās pavadzīmes, kā to man norādīja māc.
A. Celms. Nākotnē tiks sagatavotas jaunas, cita veida. Sai-
ņa maksimālais svars vēl arvien ir 20 kg, tāpat cena par
kubikpēdu paliek līdzšinējā - \$ 7.-, bet piegāde mājās par
katru saini ir pacelta no \$ 10.- uz \$ 15.-. Zemās likmes,
šķiet, bija arī par iemeslu tam, ka saiņu pievešana
adresātiem nokavējās, jo privātie uzņēmēji saviem saiņu
pievedējiem maksājuši lielāku atlīdzību. Māc. A. Celms
arī norāda, ka jāreķināties ar to, ka no saiņu izsūtīšanas
dienas paiesot, apmēram, 5 nedēļas līdz saiņu piegādei ad-
resātiem. Ieteicamākie priekšmeti, ko sūtīt uz Latviju un
arī deklarēt pavadzīmēs, ir drēbes, apavi, grāmatas, māci-
bu līdzekļi un skolu piederumi, mazāk uzmanības pievēr-
šams pārtikai un medikamentiem, Pavadzīmēs nav jāuzrā-
da katrs atsevišķais priekšmets, bet gan jāmin, piem.,
"Drēbes, apavi, grāmatas, skolu piederumi u. t. t." Saiņi
parasti netiekot vaļā taisīti, bet uzdotai informācijai jābūt
pareizai. To pieprasa muita Latvijā. Svarīgākais Latvijas
muitas norādījums un Iekšlietu ministrijas noteikums ir,
ka nevienam no sūtītiem priekšmetiem, kas domāti humā-

* Mūžībā šajā gadā līdz šim devušies 16 mūsu
sabiedrības locekļi - rāda mūsu statistikas ziņas.

nai palīdzībai, nedrīkst pārdot - ar tiem nedrīkst tirgoties (skatiet publicētos noteikumus šī numura 6. lpp. -Red.)

Visiem sūtītājiem, kas ir paredzējuši nosūtīt saiņus uz dzimteni, lai tos saņemtu vēl pirms svētkiem, ieteicam izmantot šo pēdējo iespēju šajā gadā, jo nākošā būs tikai nākamā gada pavasari. Vēstules no Latvijas stāsta, ka patreiz tur ļoti vajadzīgs Tailenols un Asperins, kā arī klepus zāles (sirups). Mums ir iespējams 1000 Tailenola tabletes iegādāties par, apm., \$ 20.- tiem, kam ir "Club Price" kartiņas, ieteicam vitamīnus pirkt tur, tā ietaupot no 20-40 %. Tiem, kam tādas nav, mēs varam izpalīdzēt, bet lūdzam darīt jūsu vajadzības mums zināmas, lai varam tos iegādāties un jums izdalīt pēc pieprasījuma. Kam ir iespēja vākt lietotas drēbes, apvavus nosūtīšanai uz Latviju trūkcūcietējiem, daudzbērnu ģimenēm un veciem nespējniekiem, lūdzam tos nodot DV nodaļai, kas šādiem sabiedriskiem saiņiem segs nosūtīšanas izdevumus. Mums ir ienācis lūgums pēc apaviem no Rīgas skautu un gaidu apvienības, kam tie ļoti trūkst. Vēstule adresēta DV Montrealas nodaļai un to parakstījuši Rīgas novada II novada skautu priekšnieks I. Matisons un gaidu vadītāja A. Andersone. Skauti tiek audzināti ne tikai nacionāli latviskā garā, bet viņi arī dara darbus, ko citi labprāt nemil darīt - vāc atkritumus laukumos, parkos un kapos, tos aptīra un apkopj, apstāda dažādas sabiedriskas vietas un laukumus, ceļmalas, būtībā uzpož mūsu dzimteni; tie arī izpalīdz Daugavas Vanāgiem un citiem nacionāliem iestādījumiem telpu savešanā, galdu klāšanās un arī trauku novākšanā. Esmu pārliecināts, ka sirmais, komunistu un mūsu dzimtenes okupantu nomocītais ģen. Kārlis Goppers, bijušais Latvijas skautu augstākais vadītājs, no saviem aizsaules dārzīem var mierīgi noraudzīties uz šodienas Latvijas skautiem un gaidām, kas lepni, ar paceltām galvām, iet viņa pēdās. Nepaiesim gaŗām arī viņu lūgumam, sēsīm sēklu auglīgā zemē!

Saiņu pieņemšanas dienās pieņemsim arī ziedojumus LL-LK, šīs akcija turpināšana, apavu, drēbju un medicīnas nosūtīšanai uz dzimteni. Par ziedojumiem, sākot ar \$ 20.- un vairāk izsniegsim nodokļu atlaides zīmes, kuŗas izgatavos LL-LK, kuŗai ir tiesības to darīt. Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt saiņu akcijas vadītājam Ojāram Rozentālam, ☎488-3143, vai arī I. Skrastiņam, ☎473-8479. □

Skrastiņu Indulis

ZELTKĀZNIEKU ZIEDOJUMS VANĀGIEM

Labu un atzinīgu piemēru citiem ir rādījis Bruno Inus ar savu dzīves biedri Dzidru, zelta kāzu gadījumā nododot \$ 400.- ziedojumu DV Montrealas nodaļai. Šādu ziedojumu no viņa draugiem un paziņām, viņa un Dzidras zelta kāzu atceres gadījumā bija saziņējuši jubilaru apsveicēji, kas nodaļas valdei tika jau nodots pavasari, bet, diemžēl, tikai tagad tiek paziņots. Iemesls, droši vien, ir tas, ka mēs cerējām, ka šai ievērojamai summai tiks piemesti vēl daži dālderī. Piedošanu par aizkavēšanos! □

I. Sk.

1996. GADA VASARA TĒRVETĒ

Tērvetes vasaras krājas kā grāmatas viena pie otras plauktiņā. Ja vērtē ar veiksmes un panākumu mērauklu, tad tās visas nav vienāda lieluma un biežuma. Pa starpu ir bijušas arī tīri paplānas grāmatīņas, un pesimistiski ievirzītiem cilvēkiem iespēja sūroties, ka uz beigām vien iet. Redz' atkal tā vietīņa zaudējusi saimnieku, un to vietīņu atkaŗo krūmi. Taisnība vien bija, bet šis gads bijis appūsts ar jauniem vējiem. Vidējā paaudze sākusi vairāk interesēties un darboties. Panākumi nav izpalikuši. Pie Lielās mā-

jas, sevišķi nedēļu nogalēs, priecīgi kūp āra pavārdi (viens no tiem Ģirta Sipoliņa būvēts pēc moderniem kurināmā taupišanas plāniem). Ap āra galdiem sasēduši cilvēki raiti runājas. Bērni skraida apkārt platības un brīvības sajūsmīnāti. Viss tas nemaz neatstāj panikušu iespaidu. Lielās mājas telpas apdzīvotas. Virtuvē dāmas iekārtojušās uz maiņām, un visi paēduši. Tāpat kā iepriekšējos gados, uz lieveniņa salikti atpūtas krēsli, kur ērti atlaisties. Ejot uz Lielo māju, var vienmēr sastapt cilvēkus, parunāt par, tā saucamiem, tekošiem notikumiem un novērtēt draudzīgo gaisotni. Nav jau tā, ka vasaras debesis vienmēr vienādi spilgti zilas un vienmuļas, pa tām staigā visāda veida mākoņi un mākonīši. Bet nekādi draudoši negaisi nav mūs postījuši, un vasara bijusi jauka gan bieži vien veselīem astoņiem ļoti aktīviem šupoļu, durvju un trepju lietotājiem, gan arī nopelnītā miera tikotājam, zelta gadu pārstāvēm.

Svētdienas rītos, turpat lievenīti, Katrine tirgojās ar brokastu kafiju un maizītēm. Ēdēju netrūka un naudiņa krājās nākotnes akas fondā. Dzeŗamo ūdeni katru gadu pārbauda. Izrādās, ka tas bez vārišanas vairs nav lietojams. Ļoti vajadzīga būtu urbta aka, bet tur nu bez lielas naudas neiztikt. Virtuvē tika novietota pirktā dzeŗamā ūdens ierice. Šogad arī Jāņu svinētājiem bija jāziedo sava artava un radās rūpes, vai tas nesamazinās ligotāju skaitu. Tā vis nenotika. Bars bija tikpat kupls un tikpat priecīgs, un tradicionālie Tērvetes Jāņi ar sētu aplīgošanu neko nezaudēja no sava pievilksanas spēka. Pirmo reizi "Irbītēs" ligotāju saimi saņēma Freibergi. Vaira, koŗa un mīlīga, kā istena Jāņu māte, ar dziesmu aicināja Jāņa bērņus mieloties. Līdzenā vietā pie Braunu mājas tika vesta rotaļa. Jauka paraŗa, ko vajadzētu turpināt. Trīs māju vietā pie akas, kā vienmēr, mājnīeku priekŗgalā nostājas vaiŗagotais Jāņu suns Čīks. Pie Hūniem Ģints bija novietojis visu alus brūvējamo ierici, un Inta pati sējusi sieru. Beidzot tīri noguruŗais bars nonāca atpakaļ centrā pie Lielās mājas vēl dziedāt un cienāties.

Lielās mājas pirmajā stāvā ir istaba, kas paredzēta draudzes mācītāja vajadzībām. Daudzus gadus tā stāvēja nelietota un bija kļuvusi par mazu noliktavu, bet nu mūsu mācītāja Rasma Caune vēlējās vairāk ciemoties Tērvetē un arī pārgulēt pa nakti. Tā arī tā istaba atkal ir sakārtota lietošanai. Notikuŗi jauki dievkalpojumi turpat pie Lielās mājas, ozolu paēnā, un mācītāja ņēmusi aktīvu dalību Tērvetes sarīkojumos.

Tērvete šogad spēlējusi arī lielāku lomu kā draudzes īpaŗums ceļa tiesību lietā, atgādinot pašvaldībai, ka pēc mūsu provinces likumiem draudzes īpaŗums ir neaizskāŗams un neatsavināms. Tā nekādi ceļa paplaŗināšanas darbi nenotiek.

Un beidzot - tā kā viens no tērvetieŗiem nolēmis turpmāk savas vasaras pavadīt Latvijā, tas pārdeva savu vasarnīcu un zemes gabalu. Laimīgā kārtā atradās latvieŗu pircēji. Tās ir ģimenes ar pieciem un četriem bērņiem. Mūsu mazais Tērvetes pagastiņŗ augs un pastāvēs. □

E. C.

SŪTĪJUMS LATVIJAS SKOLĀM

DV Montrealas nodaļa pirmo reizi ņoruden, savā saiņu sūtīšanas akcijā uz Latviju ietvērusi palīdzības sniegšanu skolām Latvijā, kas lūguŗas pēc dažādiem mācības līdzekļiem, ieskaitot pat rakstāmpapīru, burtnīcas, zīmūŗus, kritus un visu citu, kas skolām ir nepiecieŗams. Mācības līdzekļus un skolas piederumus nosūtīs 12 skolām. Katra saņems, apmēram, 3 smagus saiņus, kuŗu sagādē, sadalīŗanā un iesaiņoŗanā vislielākā pateicība pienākas mūsu gaŗo distanču skrēŗējam Konstantīnam Čakam. Viņŗ arvien vēl ir piemīrsis savu patieso gadu skaitu un tikko no-

beidza pēdējo Montrealas maratonu ar 42 noskrietiem km. Ja agrāk viņš šo pašu distanci veicis ap 3,5 stundās, šoreiz tā viņam ņemusi labu pusstundu vairāk. Neticu, ka būtu kāds mūsu vidū, kas šo distanci varētu mērot, ejot mierīgā soli, nemaz nerunājot par skriešanu. Ļoti lielu atbalstu šajā darbā ir izrādījusi Krūmāju ģimene, gan materiāli, gan skolas piederumu sagādē kopā ar K. Čaku, iesaiņošanā un izšķirošanās pēc pieprasījumiem. Visi skolas piederumi iepirkti par ļoti izdevīgām cenām, izmantojot ierobežoti atļauto priekšmetu skaitu katrai personai. Tas bija izdarāms tikai ar 10 līdz 20 kārtīgu kasieņa apciemojumu, prasīja veselu nedēļu darba. Skolas piederumi iepirkti par, apm., \$ 2,400.-, kur istā tirgus vērtība tiem viegli pārsniedz \$ 8,000.-. Šo svētīgo darbu atbalstījusi kāda privāta persona ar \$ 900.-. Lielo mācības līdzekļu sūtījumu nogādās Latvijā ar nākamo saiņu akciju, kas notiks 16. un 17. oktobri.

Līdz ar to DV Montrealas nodaļas valde savā pēdējā sēdē nolēma nosūtīt uz Latviju arī ap 1000 pāru apavu, jaunu bērniem, jauniešiem un arī daļēji piegušajiem - daudz bērnu ģimenēm, bērnu namiem, skolām un patversmēm, vērtībā par ap \$ 10.000.-. Šogad jau otro reizi nolēma nosūtīt naudu slimiem un veciem leģionāriem, bērniem siltām pusdienām skolās un citiem atbalstiem, kopā \$ 1,000.-

Neskatoties uz DV Centrālās valdes ziņojumiem par ievērojamiem naudas sūtījumiem uz dzimteni dažādiem atbalstiem, ir ļoti daudz Nacionālo Daugavas Vanagu biedru, sevišķi bijušie leģionāri, partizāni un bijušie aspiestie un izsūtītie, kas vēl nav saņēmuši nekādu palīdzību no rietumiem.

Valdes locekļu ziņojumos vanadžu priekšniece Ērika Vitiņa ziņoja, ka mūsu centra vadība pieprasījusi, lai vanadzes savā Ziemsvētku tirdziņā sašaurinās, tām izlietojot tikai centra lielo augšējo zāli, jo abas mazās pirmajā stāvā esot izīrētas citu tautību piederīgiem, centra ienākumu pacelšanai. Valde norādīja, ka ir pāris sarikojumi gadā, kur mūsu sabiedrības galvenajām organizācijām, kas centru atbalstījušas ar ievērojamām naudas summām, nebūtu jāmaina sava līdzšinējā gaita, uzņemoties neērtības ar sašaurināšanos, lai centrs nopelnītu vairāk naudas ar telpu irēšanu citiem. Vēl jo vairāk, centrs taču tika visu laiku uzskatīts kā turīgākā organizācija latviešu vidē Montrealā. Šo jautājumu valde noskaidros, tiekoties ar centra valdi tuvākā laikā, lai jautājums tiktu atrisināts miermīlīgā ceļā.

Valde vēl arvien aicina talkā palīgus lietotu un jaunu drēbju sagādē sūtīšanai uz Latviju.

DV Montrealas nodaļas vanagi, vanadzes un valde ielūdz visus uz savu gaskārtējo sarikojumu - Lāčplēšu dienas un nodaļas gada svētku atceri, kas notiks 9. novembrī, plkst. 17:00, kā arī uz Ziemsvētku tirdziņu, kas paredzēts 30. novembrī, centrā, ar sākumu plkst. 11:00 (Skatiet Sabiedriskās dzīves laikrādi! - Red.). □

Skrastiņu Indulis

VĪRIETIS VECĀKOS GADOS

meklē

SAIMNIECI

pusmūža vecumā

pie sevīm Otavā

Atalgojums pēc vienošanās.

Zvanīt (613) 730-6414

Laipni lūdzam lasītājus nokārtot abonementa maksas. Pēdējā laikā sevišķi cēlušās papīra cenas, katra MLB Ziņotāja lapa tagad vairumtirdzniecības aplēsē izmaksā vairāk kā 2 centus!

DV MONTREALAS NODAĻAS LĀČPLĒŠU ATCERES un GADA SVĒTKU sarikojums

notiks šā gada 9. novembrī, plkst. 17:00,
Latviešu centrā, 3955 Porvosta ielā,
Lašīnā.

Svētku runu teiks DV KV priekšsēdis Varimants
Plūdons.

Priekšnesumi mūsu pašu vietējo "mākslinieku"
izkārtojumā.

Siltas vakariņas, cepumi un atspirdzinājumi, arī
Latvijas un Kanadas alus un citi padzērieni.

Ieeja: pret labprātīgiem ziedojumiem.

Laipni ielūgti: Lāčplēšu piederīgie un visi mūsu atbalstītāji un darba veicinātāji.

Apmeklēt aicina

DV Montrealas nodaļas
vanagi un vanadzes

JUBILEJAS ZĪMĒ

Savā 5. septembra saietā čaklā Montrealas latviešu pensionāru saime atzīmēja Konstānces un Vladimira Nikiforovu zeltkāzas.

Saietu atklāja pensionāru apvienības priekšnieks Volde-mārs Paegle, aicinot ar klusuma brīdi pieminēt mūžībā aizgājušo biedru Imantu Rambachu. Sekoja māc. Rasma Caunes dievvārdi un lūgšana.

V. Paegle sveica zeltkāzu jubilārus ar archibiskapa A. Lūšas vārdiem:

"Ai, draugi, sauli sirdi nesat,
Vai diena aust, vai vakars vēls.
Lai klājas tā, lai kur jūs ejat,
Jūs vadīs Kristus gaišais tēls."

Jubilāriem ziedus pasniedza Ilga Strautiņa, bet torti ar svecitēm Spidola Zariņa. Šoreiz par saietu maltiti bija rūpējies Nikiforovu ģimene, bet to bija sagatavojušas pensionāres. I. Strautiņa nolasīja un izdalīja apsveikumu kartiņas septembrī dzimušajiem, kuŗu vidū bija abi zeltkāznieki (Vladimiram piepildījās 75 mūža gadi), Maiga Kalniņa, Emīlija Krūmiņa, Lidija Stadiņa, Lūcija Andersone un Emīls Gailis. Sekoja "Daudz baltu dieniņu..." un viņa glāžu saskandināšana. Jūlija Metuma valša atskaņojumā pirmie apli izgriezta jubilāri, pārējiem pievienojoties pēc mirkļa.

Par kopīgi laulībā pavadītiem 50 gadiem saistoši un sirsnīgi stāstīja pats jubilārs. Viņi abi viens otrā bija ieska-tījušies (un kas to zina, arī iemīlējušies) jau agrā jaunībā Liepājā, bet drīz pēc tam negantais pasaules karš abus izšķīris. Vladimiram bijis jāaiziet kaŗavira gaitās, Konstānce pievienojusies bēgļiem, kas devušies uz Vāciju. Neskatoties uz visu to, viens otru nebija aizmirsuši. Vladimiram, kuŗam pēc kaŗa liktenis bija vēlējis palikt austrumu zonā, vienmēr bijusi doma, ka pirmajai mīlestībai vajadzētu būt rietumos. Bija tur jānokļūst. Tas pa sarežģītiem ceļiem un ar lielu neatlaidību, pārvarot dažādus šķērslus, arī izdevies. Viņš nokļuvis rietumos un sacis meklēt savu ieska-tīto. Kas meklē, tas atrod. Abi atkal satiekas un salaulājas. Ģimenē uzaudzīnāta meita un dēls, kas šajā dienā bija kopā ar abiem vecākiem. Vladimirs šim notikumam bija sacerējis īpašu dziesmu "Manai mīļai", ko visi kopīgi

dziedāja pēc melodijas "Sen tas bij" pie Ventas ziedu laikā". "Kad dziesmas melodija bija izraudzīta, rakstīšana veicās itin viegli," piemetināja jaunais dzejnieks.

Telpas aizmugures plānā bija skatāma dažādu fotogrāfiju montāža no zeltkāznieku dzīves. Saietā valdīja gaiša un ģimeniska gaisotne. Tā iesildīja visu sirdis. □

Skrastiņu Indulis

AKCIONĀRU PILNSAPULCE

Akciju sabiedrības "Latviešu Bebrī Inc." pilnsapulce notika šī gada 2. oktobrī, Latviešu centrā. Sapulcē piedalījās 14 akcionāri, kuriem vēl bija 8 citu nodotas balstības. Pārstāvētas bija 2263 akcijas, vai 58% no to kopskaita. Līdz ar to bija kvorums. Bez tam sanāksmē klāt bija 2 interesenti. Sapulci vadīja Andris Palejs, bet pierakstīja Alberts Caune. Dienas kārtību pieņēma bez grozījumiem. A. Caune nolasīja iepriekšējās pilnsapulces protokolu, ko pieņēma bez grozījumiem.

Direktoru ziņojumu par aizvadīto darbības gadu sniedza sabiedrības prezidents A. Palejs.

Pagājušā gada vasarā par \$ 30,000.- neatmaksāto parādu no A. E. International-2 Ltd, Rīgā, pārņemti 1080 elektriskie sildītāji un nodoti pārdošanā SIA Enerbalt un SIA Autex firmām. Apmerām, puse jau pārdota. Tāpat par parādu neatmaksāšanu no A. E. International-2 pārņemtas logu ražošanas ierīces \$ 10,000.- vērtībā. Tās aizdotas SIA Enerbalt, Rīgā, logu ražošanai. 1995. gada novembrī Dānijā nopirkta jaunas matricas un ruļļi un nogādāti uz Tinūžiem, kur pirms gada Bebrī uzstādīja koku granulu ražošanas presi. Pašlaik saražotas ap 50 tonnas granulu. SIA Āre-1 rūpnīcā pagājušā ziemā izlabojusi viņu saražotās granulu krāsniņas, atvietojojot krievu motorņus ar ASV gatavotiem. Diemžēl, jau pavasari Āre-1 slid bankrotā, lauž ligumu ar Bebrīem, un Bebrī pārņem savā īpašumā visas nepārdotās krāsniņas. Tās pērkamas no Bebrīem par Kan. \$ 2,500.-. SIA Enerbalt, J. Siliņa vadībā, lauž ligumus, atsakoties Bebrīem maksāt \$ 11,000.- par pārdotiem sildītājiem un daļu no peļņas par saražotiem logiem. Bebrī pārņem no SIA Enerbalt savā īpašumā nepārdotos sildītājus. Tie pērkami no Bebrīem par Kan. \$ 59.-, ieskaitot 18% apgrozības nodokli. Šai gadā Bebru uzdevumā Latviju apmeklējuši A. Ābele, B. Innus, A. Palejs, J. Tērauds un J. Verners.

Kasieris A. Caune sniedza finansiālo pārskatu par aizvadīto darbības gadu, kas beidzās 1996. g. 30. aprīlī.

Gunārs Jākobsons nolasīja revīzijas komisijas ziņojumu. Finanču pārskatā uzrādītie skaitļi saskan ar grāmatām. Ierakstu salīdzināšanu ar attaisnojošiem dokumentiem izdaris tuvākā laikā.

Uz E. Bārdiņa ierosinājumu un E. Auderam to atbalsot, vius ziņojumus pieņēma un direktoru darbību pagājušā gadā akceptēja vienbalsīgi.

Nākošajam darbības gadam nominēja un vienbalsīgi ievēlēja sekojošos direktorus: Andri Ābeli, Laimoni Biseņnieku, Albertu Cauni, Uldi Lūsi, Andri Paleju, Augustu Pušpuru, Jāni Tēraudu un Jāni Verneru. Revīzijas komisijā - Gunāru Jākobsonu, Valentīnu Leikučs un Jānis Birzi.

Dažādajos jautājumos A. Palejs ziņoja par projektu dibināt Latvijā sabiedrību SIA Latvijas Bebrī, kurā Latviešu bebrīem Inc. būtu 25 % līdzdalība. Šī jaunā sabiedrība pārņemtu logu ražošanu.

Sekojošā Bebru direktoru sēdē par prezidentu ievēlēja Andri Paleju, bet par vice-prezidentu - Bruno Innus un kasieri/sekretāru - Albertu Cauni.

A/S Bebrī sanāksmes notiek ik mēneša pirmā trešdienā, plkst. 16:00, Latviešu centrā. □

A. Palejs

Šī gada MLB Ziņotāja d e c e m b r a numurā atkal publicēsim

KOPĒJO ZIEMASVĒTKU UN JAUNGADA APSVEIKUMU,

kā to esam darijuši kopš 1975. gada. Tas ir kopējs sveiciens, ne atpirkšanās no personīgām apsveikuma kartiņām.

Sveicienā var piedalīties visi MLB biedri, MLB Ziņotāja lasītāji un labvēļi, kas to vēlas, gan tuvumā, gan tālumā. It sevišķi gaidām montrealiešu, otaviešu un kvebekiešu aktīvu piedalīšanos.

Ērtības labad un lai taupītu laiku, automātiski pieņemam, ka šī gada sveicienā piedalīsies visi iepriekšējā gada dalībnieki. Ja nu tomēr kaut kādu iemeslu dēļ to lūgš nevēlaties darīt, laipni lūdzam par to nekavējoties paziņot redakcijai - ☎ 514-457-9832, fakss 514-457-3496.

Piedalīšanās ir pret labprātīgu ziedojumu.

Protams, gaidām arī atsevišķus sveicienus no draudzēm, organizācijām un privātiem uzņēmumiem, kādus arī katru gadu esam publicējuši.

Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda un adresējami - SVEICIENS, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, QC, Canada H9X 2R2.

Jūsu piedalīšanās kopējā sveicienā ļoti gaidīta. Izmantojiet izdevību un piesakiet savējo ar atbildes pastu.

Par to Jums jau iepriekšējs paldies!

Redakcija

LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU PADOME

291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe,
Quebec, Canada H9X 2R2

☎ 514-457-9832; fakss 514-457-3496

Piedāvā:

LATVISKAS VIESĪBU SERVJETES

150 servješu paka \$ 25.- + \$ 4.- piemaksa pastam.

2-18 servješu paciņas - \$ 6.- + \$ 2.- piemaksa pastam.

Rotājiet savus godu un svētku galdus ar šīm latviskām servjetēm, veidojiet īpašu gaisotni un sagādājiet pārsteigumu saviem viesiem. Ienākums iet par labu

MŪZIKAS NOMETNES LABVĒĻU FONDAM,

ko arī lūdzam atbalstīt ar ziedojumiem, lai nodrošinātu jauno mūziķu un lektoru piedalīšanos nākamajā (6.) Mūzikas nometnē, kas notiks 1998. gadā, no 8.-18. jūlijam, Ogrē, Latvijā. Daudziem dalībniekiem būs vajadzīgas stipendijas. Lai nometne varētu notikt sekmīgi, līdzekļi tai jāsaģādā jau tagad.

Visi maksājumi adresējami uz augšminēto adresi un čeki rakstāmi uz **Latvian Youth Song and Dance Festival Council vārda.**

Pateicamies par Jūsu uzmanību un līdzšinējo atsaucību. Varam ziņot, ka iepriekšējam aicinājumam jau ir bijuši atsaucīgi labvēļi. Par ienākušajiem ziedojumiem ziņosim nākamajos paziņojumos.

Latviskās servjete būs pieejamas arī MLB gadskārtējā tirdziņā, kas notiks 2. novembrī, Latviešu centrā. Par to īpašu paziņojumu variet lasīt citur MLB Ziņotāja slejās.

PADOME

Laipni lūdzam paziņot visas adrešu maiņas! Tajās jābūt arī dzīvokļa numuram, jo citādi Kanadas pastnieki sūtījumu adresētam nenodod.

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

rīko

sestdien, 2. novembrī, no plkst. 10:00 līdz 16:00, Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā, Lašīnā

gadskārtējo

TIRDZIŅU

Šim sarīkojumam esam saņēmuši visu Centru. PUSDIENAS un ATSPIRDZINĀJUMI būs augšējā zālē.

- Rudzu maize, piparkūkas, pīrāgi, saldmaizītes, tortes un dažādi cepumi.
- Ievārījumi, augļi, marinētas saknes.
- Apsveikumu kartiņas, servjetes, lietotu grāmatu duplikāti MLB bibliotēkā.
- Keramikā, audumi, rokdarbi.
- Siltas PUSDIENAS, atspirdzinājumi, tēja un kafija. Vīns, alus un burbuļūdens.
- Izloze - \$ 1.- par lozi. Daudz dažādu laimestu.
- Citi pārsteigumi.

I E E J A: b r ī v a

Atbalstiet šo MLB gadskārtējo sarīkojumu, ar ko reprezentējamies arī vietējā kanadiešu sabiedrībā, ar savu čaklu piedalīšanos mājas cepumu un citu tirdziņa mantu sagādē. Šogad tirdziņā varēsīt iegādāties arī Ziemsvētkiem piemērotas lietišas. Ir ļoti svarīgi, lai tirgojamo mantu skaits būtu pēc iespējas bagāts un tajā būtu liela dažādība, jo kanadiešu ciemiņi vēlas plašu izvēli. Nāciet patērzēt un pamieloties pie garšīga pusdienu galda!

Pieteikšanās un plašāka informācija pie: -

Elgas Čops..... ☎ 684-2522	Veltas Ozolas..... ☎ 626-3501
Gītas Lukstīpas ☎ 685-2218	Anītas Porietes-Bedard. ☎ 697-6624
Margas Lūses ☎ 488-7615	Robertas Klaišes..... ☎ 422-0562
Ineses Ortmanes ☎ 489-3719	Dagmāras Ziedīpas ☎ 694-2817

Aiciniet līdz savus kanadiešu draugus un paziņas!

Piedāvājiēt transportu vecākiem ļaudīm, kas citādi tirdziņā nevarētu nokļūt.

Uz redzēšanos šī gada MLB TIRDZIŅĀ!

Piedalīties, tirgoties, apmeklēt, pirkt, iebaudīt maltīti un patērzēt aicina

RĪKOTĀJI

MONTREALAS LATVIEŠU SABIEDRISKĀ CENTRA

TRĪSPADSMITO GADA SVĒTKU

SARĪKOJUMS

notiks

sestdien, 19. oktobrī, plkst. 17:00, centra telpās, 3955 Provost ielā, Lašīnā

I E E J A: \$ 20.00 no personas

Uzkožamie, silta maltīte (bufetes stilā), kūkas un kafija. Ieejas izloze.

Mūzikāls priekšnesums

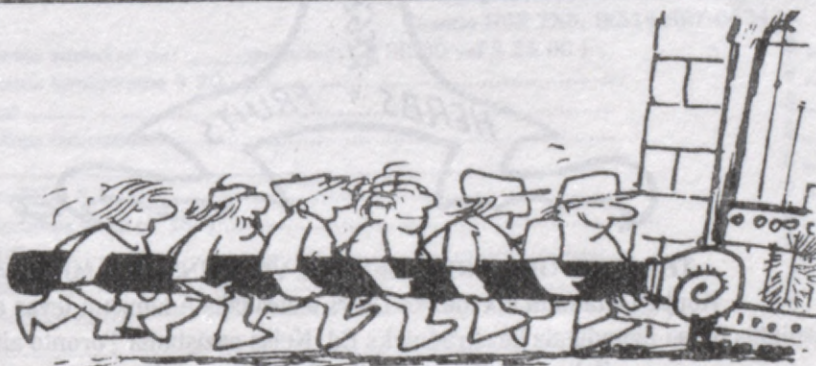
Pilns bārs

Galdiņi rezervējami pie Birutas Kalaces ☎684-2680

Visus laipni ielūdz

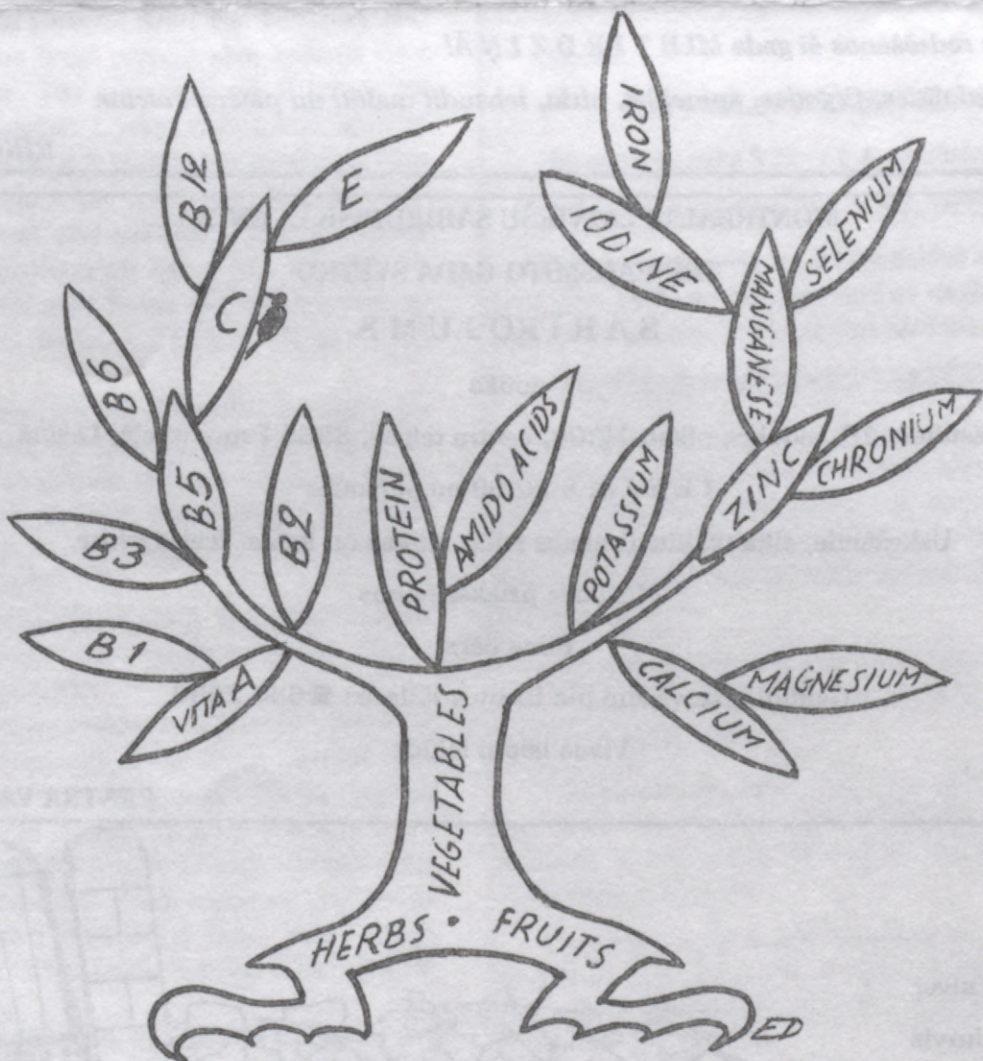
CENTRA VALDE

Zināšanas atver
plašākas durvis

Jo vairāk mazgā, jo ātrāk paliek netīrs

THE TREE OF MOST ESSENTIAL VITAMINS AND MINERALS

Kopjam vitamīnu kociņu, ko Dievs iestrādājis Ādama un Ievas dārzā.

Diagrammu sastādījis mūsu ilggadīgais līdzstrādnieks Ed. Keišs pazīstamā Toronto alternatīvās medicīnas daktera Zoltana P. Ronas, M. D., M. Sc. topošai grāmatai

0312017043

**Goliger's
Travel**
SINCE 1955

Kravis Travel Services Ltd.

- Ceļojumi uz Latviju
vīzas, lidojumi,
auto īre un viesnīcas
- Jūsu ciemiņiem no Latvijas
kārtotam lidojumus
- Ekskursijas pa Latviju
sadarbībā ar Latvia Tours

Jūsu pārstāvis Jānis Kravis
(416) 924-6328

Cumberland Court,
99 Yorkville Ave.
Toronto, Ont. M5R 3K5
Fax (416) 924-5954

 LATVIA TOURS
Kanādas un Amerikas pārstāvji

1-800-268-7442

MLB ZIŅOTĀJA FAKSS - 514-457-3496

Bagātākais latviešu celtnieks, Lielais Jānis, Amerikā uzcēlis vairāk kā ducīti jaunas pilsētas. Viņš varēja uzcelt jaun Operu, bet neviens to nav lūdzis. Latvieši nav iemācījušies lūgt un tas maksā dārgi.

♥ 10. VLJK kongress laikā no 1997. gada 1.-7. janvārim notiks Adelaidē, Austrālijā.

Kanādā informācija pie **Paula Ezera**, 98 Ernest Avenue, Willowdale, Ontario M2J 3T6, tālr. 416-491-4143, fakss 905-238-9640.

Tuvāka informācija arī: E-Mail: 10vljk@deksoft.com.au
Internet: - <http://www.deksoft.com.au/10vljk>

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

- 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Laryanna

MAX IMMO

Courtier En Immeubles

MLS

Uldis Lusis, B. A.
Agent immobilier
☎514-488 7615

PAKALPOJUMI

nekustāmo īpašumu tirdzniecībā.
Zvaniet! - Tel. 514-488-7615

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štauvers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Konstantīns Čaks, Imants Freibergs, Ludvigs Kalniņš, Anna Kreipāne, Marga Lūsis, Uldis Lūsis, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Anna Skujiņa, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 30.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 25.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauz ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY

OCTOBER 1996 OCTOBRE

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS

ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué, Canada H9X 2R2, ☎514-457-9832